

13. 10.
Φ. Ρ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ

Η ΦΥΣΙΣ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ—ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

(ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ)

ΤΗ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΤΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1901

Ἡ «Φύσις» δημοσιεύει ἐκάστοτε τὰ ζωτικώτατα καὶ μᾶλλον ἐνδιαφέροντα, τὰ ψυχωφελῆ καὶ μᾶλλον τερπνὰ καὶ κοινωφελῆ νεώτερα τῆς προόδου ζητήματα, συνοδευόμενα ἐκάστοτε ὑπὸ καλλιτεχνικῶν ὡραίων εἰκόνων.

Συνδρομηταὶ εἰσι δεκτοὶ πάντες καὶ δημοσιεύονται ὡσαύτως τὰ ἐγκρινόμενα αὐτῶν ἔργα.

Οἱ Συνδρομηταὶ τῆς «Φύσεως» λαμβάνουσι δωρεάν τὰ ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως ἐκδιδόμενα ἔργα καὶ εἰς μικροτέραν πάντοτε τιμὴν τὰ ξένα.

Μέχρι τοῦδε ἔλαβον τὴν «Κόρην τῶν Ἀθηναίων», τὴν «Σωσάναν Ραμῶ», τὸ «Ὀλυμπιακὸν τεύχος», τὴν «Βιογραφίαν τῆς καλλιτέχνιδος Ε. Παρασκευοπούλου», τρία Ἡμερολόγια τῆς «Φύσεως» καὶ προσεχῶς θὰ λάβωσι τὴν «Ἱστορίαν τῆς Αἰγύπτου» τὰς «Δύο καρδίας» ἢ τὸ «Διπλοῦν δράμα» καὶ τὸ «Ἐμπορικὸν Ἡμερολόγιον».

Ὅμοιως οἱ συνδρομηταὶ τῆς «Φύσεως» συμμετέχουσι καὶ τῆς κατ' ἔτος ἐνεργουμένης ἐκκυβέσεως 200 κλήρων, λαμβάνοντες ἀριθμὸν λαχείου ἐπὶ τῆς ἀποδείξεώς των, ἅμα τῇ καταβολῇ τῆς συνδρομῆς των.

Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου καὶ 1ης Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ πληροῦνται ἐν ἀρχῇ, εἰς ἐπιταγὰς, χρηματικὰς ἀξίας καὶ τραπεζικὰ γραμμάτια τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν συνδρομητῶν.

Συνδρομηταὶ γίνονται δεκτοὶ καὶ κατὰ τόμους, ἀπλοῦς ἢ χρυσοδέτους εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους τῆς «Φύσεως».

Ἡ Διεύθυνσις τῆς «Φύσεως» ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτέλεσιν πάσης παραγγελίας τῶν ἐαυτῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συνδρομητῶν, ἀρκεῖ νὰ καταβάλλωνται τὰ ἐξοδα καὶ τέλη.

Αἰτήσεις πρὸς ἐγγραφὴν συνδρομητῶν καὶ πληροφοριῶν ἀπευθύνονται κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Φύσεως», εἰς Ἀθήνας.

Ἐν ἰδιαιτέρα στήλῃ ὑπὸ τὸν τίτλον «Βιβλιοκρισία» δημοσιεύεται ἐκάστοτε ἡ κρίσις τῆς Διευθύνσεως περὶ ἐκάστου νεωστὶ ἐκδιδόμενου βιβλίου, ἀποστελλομένου αὐτῇ.

Εἰδοποιήσεις ἐμπορικῶν καταστημάτων κτλ. δημοσιεύονται εἰς τὸ τέλος ἐκάστου τεύχους τῆς «Φύσεως» ἐπὶ ἰδιαιτέρα συμφωνία. Οὐχ' ἤττον ἐκαστος συνδρομητῆς χαίρει τὸ δικαίωμα τῆς δημοσιεύσεως μιᾶς ἀγγελίας δωρεάν.

Πᾶς συνδρομητῆς ἐγγράφων ἓνα νέον συνδρομητῆν, λαμβάνει ἐν ἱστορικῶν βιβλίων ἢ μίαν τύχην (promesse) τῶν σιδηροδρόμων τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας ἢ τῆς κτηματ. τραπεζῆς τῆς Αἰγύπτου. Ὁ ἐγγράφων τρεῖς, λαμβάνει τὴν μεγάλην φωτογραφίαν τοῦ Παρθενῶνος. Ὁ ἐγγράφων πέντε, ἐν ἀργυροῦν ὡρολόγιον. Ὁ ἐγγράφων δέκα λαμβάνει τὴν φωτογραφίαν τοῦ εἰς φυσικὸν μέγεθος καὶ ὁ ἐγγράφων πλείονας λαμβάνει τὸ νέον τετράτομον ὀγδοηκοντάδραχμον Ἑλληνικὸν Λεξικὸν τοῦ κ. Ἀνέστη Κωνσταντινίδου ἢ ἄλλο ἐπιθυμῆ ἰσῆς ἀξίας.

Ὅμοιως πᾶς παλαιὸς συνδρομητῆς ἀνανεῶντων ἀμέσως τὴν συνδρομὴν του, λαμβάνει δωρεάν μίαν τύχην (promesse) τῶν σιδηροδρόμων τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας ἢ τῆς Κτηματικῆς τραπεζῆς τῆς Αἰγύπτου.

Ἐννοεῖται, ὅτι πᾶσα ἐγγραφὴ δέον νὰ συνοδεύηται καὶ ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου.

Τὸ παρὸν φύλλον σταλῆσεται καὶ πρὸς μὴ συνδρομητὰς, ἐξ ὧν ὅσοι τὸ κρατήσωσι, θεωρηθήσονται τοιοῦτοι.

Συνδρομὴ ἑτησία διὰ τὸ ἐσωτερικὸν φρ. 16
 » » » » ἐξωτερικὸν φρ. 20
 » » διὰ τὴν Ρωσσίαν ρούβλια 8

Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

Διευθυντῆς τῆς «Φύσεως» Ἀθῆναι

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ Φρ. 16
 ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ Φρ. 20

Διευθυντῆς καὶ ἐκδόσης
 Φρ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
 Ὁδὸς Μαυρομικχάλη 16.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΟΝΟΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΓΗΣ ΥΠΑΡΧΕΙ;

Ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν κοινωνιῶν μέχρι τοῦ τελευταίου αἰῶνος ἐπιστεύθη, ὅτι μόνον ἡ Γῆ κατοικεῖται ὑπ' ἀνθρώπων. Ὀντως δὲ ἐχρειάσθη βαθεῖα μαθηματικὴ πρόοδος, μακρὰ μελέται καὶ πλείοτερα ὀπτικά ἐργαλεῖα πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν πεπλανημένων ἰδεῶν, σφαλερῶν δοξασιῶν καὶ τῆς παχυλῆς ἀπάτης, αἰτινες διεῖπον τὰ μέχρι τότε πνεύματα ἐκ τῆς ἀπλῆς θεᾶς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. Διὰ δὲ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀληθείας, ἦτοι τῆς πραγματικῆς θέσεως καὶ τοῦ ἀληθοῦς προσδιορισμοῦ ἐκάστου τῶν τόσῳ ἡδέως καὶ ἠσυχῶς φωτιζομένων ἀνωθι ἡμῶν ἀστέρων, ἐν τῷ μέσῳ ὁμοιομόρφου στρατιάς τοιοῦτων πυρολαμπόντων καὶ σπινθηροβολούντων, ἀπητήθη ἰώθειος ἀνθρωπίνῃ ὑπομονῇ καὶ εἰς ἄκρον σοβαρὰ καὶ παρατεταμέναι παρατηρήσεις, οὐχὶ ἀπαεὶ καὶ εἰς μίαν ἐποχὴν, ἀλλ' ἐπαναληφθεῖσαι ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας, μέχρι τῆς ἐποχῆς μας καὶ ἐπὶ πολὺ ἐτι ὁ ἀνθρώπος θὰ ἐξετάζη τοὺς ἀνωθι αὐτοῦ κόσμους μετὰ ἐπιστημονικωτέρας ὀσημέραι μεθόδου καὶ μελέτης, μέχρι τῆς ἐξιχνιάσεως τῶν μυστηρίων τῆς ζωῆς.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, Ρωμαῖοι, Αἰγύπτιοι καὶ Ἀνατολίται εἶχον ἀνακαλύψει διὰ μεθόδων, ἀγνώστων ἐτι ἡμῖν, τὸν γενικὸν μηχανισμόν τοῦ σύμπαντος, πλὴν ἐκτὸς τῆς γῆς, οὐδένα ἄλλον κόσμον ἐγνώριζον. Ἐκ ταύτης δὲ μόνον τὴν Εὐρώπην, τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν βόρειον Ἀφρικὴν ἐγίνωσκον. Οἱ πρῶτοι δὲ μετ' αὐτοὺς χριστιανοί, μόνον τὸν παρόντα κόσμον ἐθεώρουν ὡς σύμπαν, διότι μόνον αὐτὸν ἐβλεπον. Τὸν Ἥλιον ἐθεώρουν ὡς μέγα ἄστρον, προωρισμένον νὰ φωτίζη τὴν γῆν ἐν καιρῷ ἡμέρας, τὴν Σελήνην ὡς μεγάλην λυχνίαν αὐτῆς, ἐν ὥρᾳ νυκτός, τοὺς δὲ ἀ-

στέρας ὡς μέγαν πολυέλαιον διὰ τὴν λαμπρότητα τοῦ σκότους καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς πανσοφίας τοῦ δημιουργοῦ. Τὸ ἀπέραντον τοῦ οὐρανοῦ θόλου διαμέρισμα ἦτο διὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους τὸ Ἐμπυρεῖον, διὰ τοὺς χριστιανούς καὶ τοὺς μουσουλμάνους ὁ Παράδεισος καὶ διὰ τοὺς ἀμαθεστέρους ἦτον ἡ ἐστία τοῦ φωτός καὶ τῶν νεφῶν, ἡ κατοικία τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ἄσυλον τῶν δυστυχῶν καὶ δικαίων. Κάτωθι δὲ καὶ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς γῆς ἐφαντάζοντο ἀπίστους ἀβύσσους, βάραθρα καὶ κοιλώματα με σκότιον ζοφώδη διαμονὴν τῶν κολασμένων. Γνωστὸν δ' εἶναι, ὅτι ὁ Χριστὸς μετὰ τὸν θάνατόν του, κατέρχεται εἰς τὸν ἄδην, ἐπανερχεται εἰς τὴν ζωὴν καὶ ἀναβαίνει εἰτα ἔνδοξος εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ὅπου ἡ διαμονὴ τοῦ θείου Πατρὸς του.

Ἡ ἀφελὴς αὕτη κοσμολογία, ἀναπαράστασις τῆς ὀφθαλμοφανοῦς ἀπόψεως τοῦ κόσμου, ὑπῆρξεν ἡ μοναδικὴ δοξασία παρ' ἅπασιν τοῖς ἀρχαίοις λαοῖς μετ' ἀπολύτου περὶ τῆς συστάσεως τοῦ σύμπαντος ἀμαθείας καὶ ἐπιτῆς βάσεως ταύτης ἄκρως σφαλερᾶς, στηρίζονται ἅπασαι αἱ θρησκείαι, ὡς καὶ αὕτη αὕτη ἡ γλῶσσα τῶν λαῶν καθιεροῖ διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν λέξεων *κόσμος, mundus, monde, mondo* κτλ. ὁ *Ἥλιος ἵσταται ἢ δάει καὶ ἀνατέλλει*, ὡς καὶ οἱ ἀστέρες κτλ. ὡς ἐδόξαζον ἔκτοτε, ἡ δὲ ποίηρις ἐπισφραγίζει τὸ σφαλερὸν τοῦτο σύστημα.

Ἡ νεωτέρα ὁμῶς ἀστρονομία κατέρριψε τοὺς ψευδεῖς τούτους τῆς ἀρχαιότητος οὐρανοῦς, ἐξαφανίσασα τὸν ὑποθετὸν καὶ διὰ φωτεινῶν σημείων ἐσπαρμένον οὐράνιον θόλον, θεῖσα ἀντ' αὐτοῦ ἀπλήν μάζαν ἐγγρώμου ἀέρος. Ἀπεκάλυψε τὸν ἀληθῆ χαρακτήρα ἐκάστου ἀστέρος καὶ προσδιώρισε δι' ἀμφισβητήτου τρόπου τὴν ἀπέναντι τοῦ σύμπαντος θέσιν τῆς γῆς, ἥτις παραδόξως εὑρέθη εἰς πολὺ κατωτάτην βαθμίδα. Ἦδη δὲ πάντες γνωρίζομεν, ὅτι ἡ γῆ, ἣν δὲν δυνά-

μεθα πλέον να ονομάζωμεν σύμπαν ή κόσμον, οὐδὲν ἄλλο εἶναι, ἀπέναντι τοῦ ἀληθοῦς σύμπαντος ἢ μήκιστον, μικροσκοπικώτατον σημεῖον αὐτοῦ. Ἐν συγκρίσει δὲ πρὸς τὸν ἥλιον, ἢ γῆ εἶναι ἐν ἑκατομμύριον τριακοσίας χιλιάδας φορές μικροτέρα αὐτοῦ! Πόσον ὄθεν ἤδη ἀπέχομεν τῶν ἀρχαίων, οἵτινες ἐφρόνουν, ὅτι ὁ ἥλιος ἦτο μέγας, ὡς ἡ Πελοπόννησος καὶ ἐν τούτοις ἐνόμιζον ἑαυτοὺς προκεχωρημένους εἰς τὴν ἀστρονομίαν! Τότε ἢ γῆ ἐνομιζέτο κόσμος μοναδικὸς ἀνευ ἀντιπάλου καὶ σήμερον ὑπάρχουσιν ἀναριθμητοὶ ἄλλαι σφαῖραι, παρόμοιαι ἐν τῷ αὐτῷ μὲ τὴν γῆν στερεώματι, οὕτως ὥστε οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἐν ἄτομον ἐν ὁμάδι ἄλλων ἀτόμων, ὁμοιοζόντων αὐτῇ.

Χωρὶς δὲ ν' ἀνατρέξωμεν εἰς ἐκτεταμένας γνωστάς τῆ ἐπιστήμῃ περιγραφὰς τῶν ἐκτὸς τῆς γῆς κόσμων, ὅπως ἀποδείξωμεν τὴν ἀλήθειαν τῆς ὁμοιότητος αὐτῆς πρὸς τοὺς ἄλλους ἀστέρας, θὰ περιορισθῶμεν ἤδη εἰς ὀλίγας σχετικὰς συγκρίσεις χάριν τῆς εὐμαθείας τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν.

Μετὰ τὴν Γῆν, ἀπομακρυνόμενοι τοῦ Ἡλίου, ἀπαντῶμεν τὸν Ἄρην, οὐτινος αἱ φυσικαὶ συνθήκαι, γεωγραφικαὶ καὶ κλιματολογικαὶ, ἡμέραι καὶ νύκτες, ἐποχαί, οὐράνιοι ἀπόψεις κτλ. ὁμοιάζουσι καθ' ὅλα πρὸς τὴν γῆν, ὑπὸ τὴν διαφορὰν μόνον, ὅτι ὁ Ἄρης εἶναι κατὰ τὸ ἥμισυ μικρότερος τῆς Γῆς καὶ ἔχει δύο δορυφόρους, ἐνῶ αὐτῇ ἔχει μόνον ἕνα. Τὸ ἔδαφος αὐτοῦ, τὰ ὄρη καὶ αἱ κοιλάδες, οἱ ποταμοὶ καὶ οἱ ρυάκες του καὶ αὐτῇ ἢ βλάστησις, κατὰ τὰς τελευταίας ἀστρονομικὰς ἀποκαλύψεις, ὁμοιάζουσι τόσον πρὸς τὰ τῆς γῆς, ὥστε εἰς κάτοικον ταύτης, μεταβαίνοντα, ἐὰν ἦτο δυνατόν, αἰφνιδίως ἐκεῖ, θὰ ἦτο ἀδύνατον ἀμέσως νὰ ἐννοήσῃ, ἐὰν εὐρίσκειται ἐπὶ τοῦ Ἄρεως ἢ ἐπὶ τῆς Γῆς, οἷον ἐν Αὐστραλίᾳ ἢ τῇ Πολυνησίᾳ, ὅπου κατὰ πρῶτον θὰ μετέβαινεν.

Αἱ ἡμέραι τοῦ Ἄρεως ἔχουσι 24 ὥρας καὶ 39 λεπτά, τὸ ἔτος αὐτοῦ εἶναι μεγαλύτερον τοῦ τῆς γῆς, 22 μῆνας καὶ 11 ἡμέρας, καθόσον κεῖται ἀπώτερον τοῦ ἡλίου ἢ ὅσον εἶναι ἢ ἡμετέρα σφαῖρα. Αἱ δὲ τέσσαρες ἐποχαί, ὡς καὶ αἱ ὥραι τῆς ἡμέρας ἐν τῷ Ἄρει πολὺ ὀλίγον διαφέρουσι τῶν ἰδικῶν μας.

Διὰ τοῦ τηλεσκοπίου διακρίνομεν εὐκόλως τὴν ἀτμόσφαιραν, ἣτις περιβάλλει τὸν Ἄρην ἕνεκα τῶν μεταβολῶν αὐτῆς, ἐνίοτε δὲ καὶ νέφη καλύπτουσιν αὐτὸν, καθ' ὁλοκληρίαν. Τὴν ἀτμόσφαιραν ἀποδέχονται ὡς ὑπάρχουσαν εἰς ἅπαντας τοὺς πλανήτας τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος, ἅπαντες οἱ ἀστρονόμοι τῆς ἐποχῆς μας.

Ὁ πλανήτης Ζεὺς εἶναι ὁ ὀγκωδέστερος

τοῦ ἡμετέρου ἡλιακοῦ συστήματος, ἦτοι εἶναι 1,400 φορές μεγαλύτερος τῆς γῆς καὶ 200 ἑκατομμύρια λεύγας μακρύτερον τοῦ Ἡλίου. Ἐπομένως τὸ ἔτος τοῦ Διὸς εἶναι δωδεκάκις μεγαλύτερον τοῦ ἰδικοῦ μας. Παρὰ τὰς καταπληκτικὰς ὁμως διαστάσεις του, στρέφεται τοσοῦτον ταχέως περὶ τὸν ἄξονά του, ὥστε τῷ ἀρκοῦσι 10 ὥραι διὰ μίαν περιστροφὴν του. Διὰ τοῦτο ἢ ἡμέρα ἐκεῖ διαρκεῖ 5 ὥρας καὶ τσαούτας ἢ νύξ. Κατὰ παράδοξον ὁμως συγκυρίαν, τὴν ἐκ τῆς βραχύτητος τῶν ἡμερῶν ἔλλειψιν ἐπαρκοῦς φωτὸς ἐπὶ τοῦ Διὸς ἀναπληροῦσι τέσσαρες σελῆναι ἢ δορυφόροι, αἵτινες τῷ παρέχουσι διαρκῆ φωτισμόν καὶ τοσοῦτον μάλιστα λαμπερόν, ὥστε δὲν διαφέρει πολὺ τοῦ ἡλιακοῦ.

Ἐπὶ τοῦ Διὸς δὲν συμβαίνουσι, ὅπως καὶ ἐπὶ τῆς Γῆς, ἐπὶ τοῦ Ἄρεως, ἐπὶ τοῦ Κρόνου καὶ ἐπὶ τῆς Ἀφροδίτης ἀπότομοι καὶ κοπιώδεις ἀτμοσφαιρικαὶ μεταβολαί, οὔτε ὑπερβολικὸν ψυχὸς καὶ πνιγερὰ θερμότης ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, ἀλλὰ τὰ κλίματα εἰσὶ σταθερὰ καὶ αἱ τέσσαρες ἐποχαί μόλις αἰσθηταί.

Ὁ Κρόνος παρουσιάζει γεωδαισιακὴν ἰδιότητα ὅπως διάφορον τῶν ἄλλων πλανητῶν. Κεῖται εἰς τὸ μέσον δακτυλίου, οὗτος ἐν ἐτέρῳ καὶ ὁ δεύτερός ἐν τρίτῳ δακτυλίῳ. Τοῦτο ἀποδεικνύει τὴν ἀνεξάντλητον πηγὴν τῆς φύσεως καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν σχημάτων, ἢ ὁ δημιουργὸς τοῦ παντὸς ἔγνω νὰ προικίσῃ ἐν τῇ πανσοφίᾳ αὐτοῦ τὸ εὐρύτατον βασίλειον τοῦ σύμπαντος. Καὶ ἄλλα παρόμοια ἐδυνάμεθα νὰ εἰπώμεν καὶ περὶ τῶν ἄλλων πλανητῶν τοῦ τε ἡμετέρου συστήματος καὶ ἄλλων, ἀλλὰ θεωροῦμεν τοῦτο ὅπως περιττόν, καθόσον ἐκ τῶν προεκτεθέντων ἐμφαίνεται, ὅτι ἢ Γῆ οὐδὲν ἰδιαιτέρον ἐπὶ τοῦ σύμπαντος προνόμιον χαίρει. Ὅπως δὲ καὶ οἱ ἄλλοι πλανῆται, τὴν αὐτὴν ἰδιότητα κέκτηται ἐν τῇ τοῦ σύμπαντος οἰκονομίᾳ οὐδὲν δὲ δικαιολογεῖ τὴν προτεραιότητα καὶ προτίμησιν, ἢν οἱ ἀρχαῖοι τῇ παρέχον. Οὔτε μεγαλύτερα, οὔτε θερμότερα, οὔτε μᾶλλον τῶν ἄλλων φωτισμένη εἶναι, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ αὕτη ἀποτελεῖ μέρος τῆς ὁμάδος; συμμετέχουσα ὡς ἄτομον.

Αἱ παρατηρήσεις αὗται ἄγουσιν ἡμᾶς ν' ἀποδεχθῶμεν, ὡς σπουδαῖον συμπέρασμα, ὅτι ἀφοῦ τὴν Γῆν οὐδὲν τὴν διακρίνει πλεονέκτον τῶν ἄλλων, κατὰ φυσικὴν συνέπειαν δεόν νὰ ὑπάρχωσι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πλανητῶν ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς σφαίρας μας παρατηροῦμεν, δηλαδὴ, ἀτμόσφαιρα, ὕδωρ, ἔδαφος, ποταμοὶ καὶ ρυάκες, λόφοι καὶ κοιλάδες, ὄρη καὶ δένδρα καὶ ἐπομένως ζῶα καὶ δὴ ἄνθρωποι, ἢ τοῦλάχιστον ὄντα ἀνώτερα ἡμῶν, συμφῶνως τῇ φυσικῇ ἀναπτύξει τοῦ πλανῆτου.

Ἄλλὰ τοῦτο εἶναι δυνατόν, εἶναι πραγματικὴ ἀλήθεια, ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ πλανῆται κατοικοῦνται ὅπως καὶ ἢ γῆ;

Τὸ σοβαρὸν τοῦτο ζήτημα ἐμπεριστατωμένως διεπραγματεύθη ὁ κ. Φλαμμариών ἐν τῷ «*Περὶ πλειονότητος τῶν ὄντων*» συγγράμματί του, ἐν ᾧ δι' ἐπιστημονικῶν ἀληθειῶν ἀποδεικνύει, ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος πλανῆται, ὅπως καὶ ἢ γῆ εἰσὶ τὸ θέατρον τῆς ζωῆς, τοῦ ὀργανισμοῦ, τῆς αἰσθησεως καὶ τῆς σκέψεως. Κατὰ δὲ τὸν 17ον αἰῶνα ὁ κ. Fontenelle καὶ ὁ κ. Huygens ἐπιτυχῶς εἶχον προσεγγίσει εἰς τὸ πόρισμα τοῦτο. Ὁ κ. Φλαμμариών ὁμως ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας μετὰ πολλῆς ἐμβριθείας καὶ πάνυ ἐπιτυχῶς ἔλυσε τὸ ζήτημα, ἐπικαλούμενος ἅμα τὰ διδόμενα τῆς συγχρόνου ἀστρονομίας καὶ φυσικῆς.

Φ. Πρίντζης

ΦΛΕΓΜΑΓΩΓΟΣ ΠΟΙΗΣΙΣ

Ποιητικὸς ἐνθουσιασμὸς ἀναρριπίσας τὴν ζωηρὰν ἢ μὴν φαντασίαν, μετεμόρφωσε πάντας εἰς ποιητὰς, ὡς ποτε τοὺς Ἀδθηρίας τῆς Ἀνδρομέδας τοῦ Εὐροπίδου ἢ παραστάσις.

Τὸ πρᾶγμα τῆ ἀληθείας εἶνε θαυμαστόν.

Πῶς ἄρα γε ἢ φύσις; τοσοῦτον ποιητὰς ἐπλασε τὰς τρυφεράς τῶν ἑλληνικῶν μερακιλλίων ψυχὰς, ὥστε μόλις ὑπὸ τῶν νεανικῶν αἰσθημάτων πληττόμεναι, ν' ἀναβρῶσιν, ὡς ἀρτησιανὰ φρέατα, ἀκατάσχετον ρεῦμα μεταβαλὼν τὴν Ἑλλάδα εἰς τερπνότερον ποιητικὸν κῆπον.

Ἄλλὰ τί δὲν δύναται νὰ κατορθώσῃ ἢ ὠχρὰ καὶ ψυχροφόρος τῶν μυθευμάτων Μοῦσα, ἣτις πρὸ τῶν οφθαλμῶν τῶν εἰς φελλίζοντων παιδίων τὰς μαγικάς αὐτῆς εἰκόνας ἐκτυλίσσοι, οὐ μόνον σφοδρὰ καὶ κοχλάζοντα ἐν αὐτοῖς αἰσθημάτων κινεῖ, ἀλλὰ καὶ τὴν φιλότιμον αὐτῶν ψυχὴν πρὸς ποιήσιν ἐγείρει, μεταμορφῶσα αὐτοὺς διὰ μίαν εἰς ποιητὰς ὠχροὺς καὶ εὐαισθητοὺς, ὧν τὸ κάλλος τῆς ἀληθείας διαχέεται παρὰ ταῖς εὐτυχείας τοῦ Κάδμου πύλαις, παρ' αἷ;

χλιδῶσα μὴ πᾶ πρὸς κάλαμον

ἀντιάζει μελέην

τὰ παρ' εὐκλείᾳ Δίρκῳ χρόνῳ μὲν φάνην.

Ἔχοντες οὗτοι προκειμένην ὕλην ἀφθονοὺν καὶ πλουσίαν, πτερωτοὺς ἔρωτας καὶ τοξοφόρους στεναγμοὺς καὶ δάκρυα ἀτυχῶν ἡρώδων, ἄνθη σεμνὰ, δροσερὰ καὶ παραμένα, ὀρηκτικὸς ποταμοὺς—δακρύων—φρικῶδως καταγοῦντας καὶ ἥρεμα—αὐτοκατοπιζόμενα—ρυάκια, ἡδῶς κελαιζόντα, εὐθαρσῶς κινουσι τὴν πλαστικὴν αὐτῶν χεῖρα καὶ πλάττουσι ποιητικὰ ἔργα, ἀποπνέοντα κατ' αὐτοὺς μὲν ἀπυρὸς μένος αἰθόμενος, καθ' ἡμᾶς δὲ ἀναπολοῦντα τὴν ἀνυπέβλητον ἐκείνην φαντασίαν τοῦ ὀμητικοῦ θηρίου, ὅπερ ἦν ἀπρόσθετον μὲν λέων, ὀπισθεν δὲ δράκων, μέσον δὲ χίμαιρα. Καὶ τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο ἀνεκτόν ἴσως, ἐὰν ἤρκοιντο μεταφυσιοῦντες ὑπωσδῆποτε ἀνυβύλλια τινα ποιητικὰ ἐκ τοῦ Γαλατικοῦ Παρνασσοῦ· ἀλλ' οὗτοι ἀφ' οὗ ἀπαξ ἐπὶ τὴν ποιήσιν ὤρμησαν, θεωροῦσιν ἀπρεπὲς καὶ ἑαυτῶν ἀνάξιον νὰ μὴ ἀνέλθωσι τὸν κολοφῶνα, ἀπτόμενοι τῶν τελειοτάτων αὐτῆς εἰδῶν. Καὶ ὁ μὲν

πρὸς τὸν θεσπέσιον Ὀμηρον ἀξιοὶ νὰ ἀμιλλῶνται, ὁ δὲ τὴν δόξαν τοῦ Σοφοκλέους ζηλῶν, καὶ τὰ ὅλα ἀνεπιστήμων τῶν κανόνων τῆς δραματικῆς τέχνης, ἐπιχειρεῖ τὴν σύνθεσιν δράματος καὶ ἕτεροι κωμικά καὶ χαριέστατα γράφουσι κατὰ τοῦτο μόνον καλὰ ὅτι δύναται νὰ κινήσῃ τὸν ἐποποιικὸν οἶκτον καὶ τὸν γέλωτα τοῦ ἐπαληθεύσαντος Ρωμαίου λυρικοῦ scilicet indocili doctissime poemata passim!

Οἱ λόγοι οὗτοι προσφωέστερον ἴσως δύναται νὰ ρηθῶσι περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ποιητῶν (!) οἵτινες σμητῶν ἐπὶ τὰ ἄνθη τῆς ποιήσεως πετόμενοι καὶ ἐκ τῆς δρόσου αὐτῶν γλυκύτατον ποιητικὸν μέλι κατασκευάζοντες πειρῶνται νὰ γλυκαίνωσι καὶ ἐλκύωσι καρδίας εὐαισθητοὺς μήπω ὑπὸ τῶν μεριμνῶν τοῦ βίου τεταραγμένους. Ἄλλ' ἐρωτῶμεν. Ἐγχοῦσι οὗτοι μελετήσῃ καὶ ποιήσῃ ἐν ἑαυτοῖς τοὺς παλαιούς ἡμῶν τοῦτους ποιητὰς, παρ' ὧν καὶ μόνων καὶ φρονημάτων ἑλληνοπρεπῶν ἠδύνατο νὰ ἐμφορηθῶσι καὶ τὴν τέχνην τοῦ γράφειν καὶ τὸ αἰσθητὸν τοῦ καλοῦ καὶ ἀληθοῦς καὶ ὕψιλου νὰ διδαχθῶσιν; Εὐρέθησαν εἰς θεοῖν, λέγω, νὰ μελετήσωσιν αὐτοὺς καὶ ἴδωσιν ἐν αὐτοῖς τὴν πραεῖαν ἐκείνην σεμνοπρεπείαν, τὴν ἀποφεύγουσαν πᾶσαν κακοφωνίαν καὶ ἐπὶ τὸν βίον φῶς ἰλαρῶν ἐπιχέουσαν; Τὴν θαυμασίαν ἐκείνην τέχνην, ἣτις διαπλάττουσα τὴν ὕλην, καθιστᾷ αὐτὴν δεκτικὴν τῶν καλλίστων καὶ εὐγενεστάτων αὐτῆς μορφῶν καὶ δι' ἢς ἢ ἀρετὴ ἐν τῷ μέσῳ τῶν δραματικῶν περιπετειῶν παριστάται ἔχουσα κάλλος ἀπαράμιλλον καὶ λάμψιν οὐρανίαν; Διαπρῶσις ὅχι βῶσι τὰ ἑαυτῶν ἔργα, ἐν οἷς βλέπει τις ἀνυπέβλητον περὶ τὴν οἰκονομίαν ἀτεγγίαν, ψυχρὰν καὶ κακόζηλον παράστασιν ἡδυπαθῶν καὶ ἀκολάστον αἰσθημάτων, δι' ὧν ἢ χαρὴν καὶ ἐκτεθηλυμένη αὐτῶν Μοῦσα ἐπικρατοῦσα τῆς ψυχῆς πᾶν γενναῖον μαρμαίνει αἰσθημα.

Οἱ μετάρσιοι τῇ φλεγμονοῦσῃ αὐτῶν φαντασίᾳ ποιητὰς εἶναι ἐνεθυμοῦντο τοῦ Ὀρατίου ἐκείνου «*mediocriter poetas non homines, non di, non concessere columnas*» οὐδέποτε θὰ ἐτόλμων θραυστάτω ποδὶ ἀναβαίνοντες τὸν Ἑλικῶνα νὰ θεωρῶσι τῶν σεμνῶν Μουσῶν τὰ μυστήρια οὐδὲ ἀνίπτοις χερσὶ ταῖς Μοῦσαις νὰ ἐμβρῶσι καὶ τοὺς μὲν φρονίμους νὰ ἐνοχλῶσιν ἀππλάγχως ὀτοκοποῦντες, τοὺς δὲ νεωτέρους, τὴν αἰσθητικὴν αὐτῶν κρίσιν διαφθείροντες, νὰ καθιστῶσιν ἀνεπιτηδέους πρὸς τὸ διακρίνειν τὸ ἀληθὲς καλόν. Πῶς εἶνε δυνατόν βεβαίως νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸν περίβολον τῶν Μουσῶν ἄνθρωποι, ἐν οἷς ἢ φύσις οὐδ' ἐλάχιστον ἐνέσταθεν ἐκ τῶν διὰ τὴν θεῖαν ταύτην τέχνην;

Μὴ ὑποθέσῃτε, ὅτι ἐν ἀγανακτῆσει κατὰ ποιητῶν γράφοντες, μισοῦμεν αὐτοὺς, ἀτε μὴ ἀγαπῶντες τὴν ποιήσιν. Ἄλλ' ὡς δὲν εἶνε ἄνθρωπος νὰ μὴ ἀγαπᾷ τὴν ποιήσιν, οὕτω δὲν εἶνε ἐπίσης δυνατόν νὰ μὴ ἀγανακτῆσῃ βλέπων νὰ καταμαρμαίνονται καὶ προπηλακίζονται τὰ οὐράνια αὐτῆς κάλλη. Πῶς ἄλλως δύναται νὰ ἐκφρασθῆς, βλέπων τοὺς καθ' ἡμᾶς μικροὺς ποιητὰς ἐμβεβαπτισμένους ἐν τῇ βορβορώδει τοῦ ρωματισμοῦ πηγῆ καὶ ὡς ἄνθη μόλις τοῦ κάλυκος ἐκκύπτοντα ὑπὸ μεμολυσμένης ἀτμοσφαιρας, ἠθικῶς μαρμαρινόμενος καὶ τὸν ἠθικὸν τοῦτον μαρμαρῶν τοῖς ἀπερίττοις καὶ ἀθώοις πεδίοις μεταδίδοντας; Μὴ ἀγανακτῆς, ἐν θέλῃς, ἀναλογιζόμενος, ὅτι ἢ μόνη φιλολογικὴ ἀμιλλα, μεταξὺ πολλῶν νέων σήμερον συνίσταται εἰς τὸ νὰ συλλέγῃσι φράσεις τινὰς ποιητικὰς καὶ διὰ Σιτωφίων ἰδρώτων νὰ θέτωσι ταύτας εἰς ὁμοιοκαταληξίαν, στριβλοῦντες καὶ διαφθείροντες τὴν ἔνοιαν ὑπὸ πολλῶν μάλιστα ἐφημερίδων φημιζόμενος.

ἴσως δύναται τις νὰ ἐλέγξῃ ἡμᾶς διατεινόμενος, ὅτι ὑπάρχουσι τινες λαβόντες παρὰ τῆς φύσεως τὸ θεῖον τῆς ποιήσεως δῶρον καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ καθάπτωμαι ὅλων. Σύμφημι· ἀλλὰ καὶ οὗτοι εἰσὶν ἀξιο-

κατάκριτοι, διότι νεοσσοί ἔτι ὄντες, μόλις πτεροφυή-
σσαι, πετώσι, μεμολυσμένοι ὑπὸ τῶν ἄλλων, εἰς τὴν
ιδανικὴν τῆς ποιήσεως σφαιρᾶν, ἐν ἣ μὴ δυνάμενοι
ἔτι νὰ μείνωσι, καταπίπτουσιν οἰκτρῶς καὶ ὑπὸ τῆς
πτώσεως ἰλλιγγιῶντες ἐκπέμποσι συγκαχυμένα τινὰ
φελήσματα, μὴ διαφέροντα τὸ παράπαν τῶν τεταραγ-
μένων τοῦ πυρέσσοντος ὄνειρων.

Περαιόντες δὲ ἐξορκίζομεν ἅπαντας τοὺς νέους εἰς
τὰς σεμνὰς τῆς Μνημοσύνης θυγατέρας καὶ εἰς τὸν
Φοῖβον, ὃς τὸ ἱερόν πυρ τοσοῦτον ἐθέρμανε τὰς καρδίας
αὐτῶν, νὰ μὴ κρούωσι τὴν θύραν τῶν Μουσῶν ἀνίπτοις
χερεῖ καὶ νὰ πιστεύσωσιν πρὸς ὄφελός των, ὅτι τὸ ὄνο-
μα ποιητῆς ἐκ τῶν νεωτέρων καὶ ὄνομα γελοῖος
κατέστησαν ταυτόσημα πρᾶ τῶν νοῦν ἔχουσι καὶ
δυναμένοι νὰ κρίνωσι.

Θῆβαι

ΕΥΚΛΕΙΑΝΗΣ

ΕΠΟΠΟΙΓ' ΑΚΗ ΕΙΚΩΝ

ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

I

Σεμναὶ σκιαὶ μακρόθ' αἰωροῦνται
ὑπὲρ Ἄστου τῆς Τριτογενείας
Καὶ κρατοῦσαι πάντων συννυνοῦνται
ὡς ἐπιτεροπεῖς δῶνται δάφνας
ἀγλαῶν πόνων μῆτρος ποτνίας
συνήθεις τοῖς Ἑλλήσι παιάνας.

Ἰπτάμεναι ἄκρα Ἑλικῶνος
χαιρετῶσι κόρας Μνημοσύνης
συνθεμένας ὑμνοδὴν ἀγῶνος
τιμῇ Ἀμαρουσίου πολύχνης
ἐπ' ἄθλοισ Ὀλυμπίας κοτίνους.

Ἀγόμεναι δὲ μετὰ τὰ ρεῖθρα
πρὸς νῦν ἐπέρατον Πυθίας
ἴστανται ἅμα Φοίβου τὰ κλειθρα
διήνοιγον τὰς πύλας εὐδίας.

Ἀναπτύσσονται περίεξ δειράδως
διαπνεόμεναι ὑπὸ αὔρας,
πρὸς ἦν ἀμιλλῶνται ποντιάδως
καλλιπέπλων πόντων
μαλλάσσουσαι τὰς ἱεράς κάρας,
ἐξ ὧν ἡ Ἥως διαυγάζουσα
τὴν τύχην τῶν ὄντων
προσμειδιᾷ καὶ προσπελάζουσα
τὰς σκιάς τῶν προγόνων
Οἴτην περικλεᾷ θεωμένας
ρίπτει φῶς ἀπλετοῦ ἐπὶ Ἄρεώς
Διὸς καὶ Ἦρας γόνων,
περὶ ὧν σελαγίζ' ἔστεμμένας
μορφάς τῶν Ἀχαιῶν
καὶ Θήβης φιλομόλπου πόλεως
τὸν μέγαν ἀοιδόν.

II

Παραγενόμεναι αἱ Πιερίδες
ἐκ τῶν ἀδύτων
τιμῶσιν φωνοῦσιν Ἑλληνίδες
ἄθλοισ ἀξίοισ ὕμνοισ
τῶν ὁμοφοίτων

ἀγαθῶν τέκνων Ἴδης,
ὧν τελέθει ἀρετῆ
πάνυ ἡμῖν ἀρεστῆ.

Ἴτε λοιπὸν πρῶτον θύσωμεν σπονδάς
εὐστόχῳ τύχῃ
ἀνακροῦσασαι τῇ φόρμυγγι ᾠδᾶς,
καρχήσιον δὲ ἀνιψοῦσαι
ΧΑΙΡΕ ΕΥΤΥΧΕΙ
προσφωνήσωμεν ἐλευθερίαν Κρήτης
ἀπὸ Θερμοπυλῶν τῆς ἐνδόξου Οἴτης
τὴν Πατρίδα ὑπηρετοῦσαι...

III

Ἵποιαὶ αἱ εὐτυχοῦσαι;
[Διακόπτει ἡ Γλαυκῶπις
μετὰ σεμνῶν ἱερείων
ἐπικαίρως καταλθοῦσαι
μετὰ νιδῶν Ἀντιόπης
καὶ χοροῦ ἐκ τῶν πρεσβειῶν].
Ἄφετε φίλαι τὰς ᾠδᾶς
καὶ δεῦρο νῦν ἐνωθῆτε,
λέγει χρύσασπις ἡ Παλλάς,
ἐν ἀκρωρείαις ὄρεων
καὶ ἐντεῦθεν δεπθῆτε
θύουσαι τῷ Διὶ σπονδάς.
βουλήσει γὰρ Εὐρωπαίων
πάσχει περικλεῆς ΕΛΛΑΣ.

IV

Πολιός τε χορὸς σεμναὶ
σκιαὶ συγχρόνων Ἀχαιῶν
ὃ ἀρμονία μετ' ἄστῶν
τὸ γῆρας λιπαρὸν βιδῶν,
ἐνθάδ' ὡς πρεσβεῖαι κεδναὶ
προσῆλθεν ὑμῖν συνιστῶν,
διασώζοιεν τὸ γέρας
τῶν παρελθουσῶν γενεῶν,
ἀναπτύσσουσαι εἰς κέρας
μέσῳ βίου ἀνοδιῶν
τῆνδε φωνὴν ἐπαρχίων:

Σεμνῆς τέφρας ὡ νοερά ψυχῆ
ἦν ἠδυσπῆς ἐξυμνεῖ Μοῦσα
Ἴθι κατὰ τάχος ἐνθα ἦχει
ὄπλων κλαγγή.
Κλάδοις τε μυρσίνης στεφανοῦσα
κάρας τῶν ὄπλων περιθεμένων
καὶ θαυμαστὴν χρυσαμέναν ῥώμην,
ἄτ' ὑπὲρ Πάτρης ἠμνομένων,
Εἴτ' ἀγγελλον ὡς Διὸς Ἰθώμην
ἐν τίσιν καιροῖς ἀγαθὸς ἀνὴρ
τὰ βέλτεστα πράττει τῇ Πατρίδι
ὑψοῦμενος ὡς γλυκὺς αἰθήρ
θεῖῳ Κρονίδι.

V

Ἄλλ' ὡ πολυώνυμοι πρεσβεῖαι
ἡμεῖς γνωσταὶ νύμφαι Πιερίας
ἐκ τοῦ Ὀλύμπου μετ' εὐμενείας
παραθήγουσαι Κρήτης θαλείας
καὶ ἐπὶ εὐνομίᾳ πεποισθῆναι
εἰς Διεθνὲς αἰῶνος δίκαιον
μετέστημεν ἐν κόμοις εὐκλείας
ἐπὶ ἄκρων Οἰταίας Φρυγίας,
μετὰ Χαρίτων καὶ Πολυμνίας
ὡς λιγυφῶνοισ ὕμνοισ τέλεον
μεγαλύνωμεν νῆδον ἀρετῆν
καὶ στιλπνοῖς δάφνης στεφάνους τέκνοισ
μῆτρος ἀπονέμουσαι ἐν αἰνοῖς,

ἀξίοισ μάλλον Διὸς τεμένοισ,
ὑμνήσωμεν οὕτω ἄθλων κριτῆν;

ΕΛΛΑΣ

Ἵλδιον θεῶν δῶμα
Κλέος μὲν εἰλίσσεται
Ἑλκουσα φθόνου ὄμμα·
Κῦδος δὲ νῦν ἔσεται
Μέγ' ἀμφιρρύτῳ Κρήτη,
Ἴη μελιφλόγγοισ αἰνοῖς

ΙΘ' αἰὼν

Ἀνήγειρεν ἐν Οἴτῃ
Αὐτονομίαν ἀνδρῶν,
Ἵν ἐνδοξον ἀγῶνα
Ἄν τυχὸν πλανᾷ γνῶμῃ
ἼΗ ΙΣΤΟΡΙΑ μόνῃ
Κρινῆ εἰς τὸν αἰῶνα.

Κάλλος δ' ἔαρος μετὰ φαρέτρας
ἀντ' ἀσπίδων καὶ καλῶν ἐγγλέῳ
περιβληθεῖσαι ἐπὶ ὄρεων,
ἐφ' ὧν ὄλβια δῶμα ἀρχαίων
θεῶν καὶ μουσῶν φερίστους μίτρας
φέρουσαι, πορευενομέθ' ὑμῖν
μετασχεῖν ἐν χορῷ χαρῶν μῆτρος
ἀρθείσης φρονήματι ἱατρὸς
ἐλευθερίῳ, τῆς τε θυγατρὸς
μάρτυρος, ὑπὲρ ἧς Μοῦσαν ἐμὴν
ἐπεκαλέσθημεν καὶ τῆς τύχης
τῆς προγόνων συμφύτου ἀρετῆς,
ἐπιρραϊνούσης μετὰ θαυμαστῆς
ἐπιμελείας φρένας, ὧν ἀρχεῖς
ὡς ἐσθλὸς χορὸς Βουλῆς ἐκεῖνων
ἀνδρῶν Ἑλλήνων.

VI

Δαΐφρων ἀνασσα ὡ πότνια Ἑλλάς,
πνευματικῆς διαχύσεως ἔστις,
ὃ πολιοῦχος Χορὸς σπένδει ὁμαλᾶς
πρὸς πάσας τὰς πεπολιτισμένας Αὐλάς
εὐχάς, ἄτε Ἀθηναίων πολιτεία
πρυτανεούσα ἰδεῶν ἐπαρχίων
παρίσταται ἀρχουσα ἐν ἐκκλησίᾳ
τῶν κοιτῶν καὶ ἀνθέλκετ' αἰεὶ αἰδία
πρὸς εὐγενὲς ἰδεώδες εὐφημιῶν.

VII

Πίνδαρος δ' ἐπάρας τὴν φωνὴν
μουσόφιλοι, λέγει, τὴν δεινὴν
κρούσασ' ἦδη κινύραν
ἀφήμεναι τὴν λύραν
τῶν ἐρώτων
ἧς τὸ μὲν ἀπυκνήσεις
Ἑλικωνίων ᾠδῶν
τὸ δὲ αἰ διαχύσεις
τῶν ἐσώτων
καὶ τῶν λοιπῶν ὑμνοδῶν
εἰλικυσαν Διὸς μῆνιν.
Πάνυ δικαίως τοῖνυν
Ἄκροπόλεως Νίκη
ἀδελφῆ Κράτους Βίας,
μαθοῦσα μετ' ἀνίας
ἀπαισίας μαντείας,
ὡς Ἑλλήσι προσήκει
ἔσοπτρον Πολιτείας,
σύνθορις ἀποχωρεῖ
τῆς ἐμῆς ἐκκλήσεως

μεταστάσα δ' ἐν εὐρεῖ
κύκλῳ ἀθλημονίας
εἰς τέμενος Πυθίας
πέρας ἀναμέν' ἦδη
τῆς παρούσης πρεσβείας
αἰσίον ἵνα ἴδῃ.

Θῆβαι

Εὐκλείδης Α. Βάγγαννης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΕΩΝ

ὑπὸ αἰσθηματικὴν καὶ κοινωνικὴν ἐποψίν
ἢ περιεκτικὴ ἐπιγραφὴ ἠδύνατο νὰ χρησιμεύ-
σῃ ὡς τίτλος φιλοσοφικῆς μελέτης καὶ ἕτερος
Μίλτων νὰ παραστήσῃ τὴν σύγχρονον κοι-
νωνικὴν ἐξέγερσιν τῆς γυναικός.

Ἡ γυνὴ αἰσθανθεῖσα ὅτι ἀποτελεῖ τὴν
ἀπειρον ὑπεροχὴν ἐπὶ τῶν λοιπῶν αἰσθημα-
των, τὸν Ἔρωτα, ἀφίσταται τῆς συνειδή-
σεως καὶ καθίσταται περιεργος, λεπτοφου-
στέρα καὶ εὐαίσθητοτέρα, διανοουμένη ἐν τῇ
καρδίᾳ τῆς αἰθέρια ὕψι.

Ἡ γρυφολόγος αὕτη Σφιγξ καὶ ἐν τῇ ἀρ-
χαιοῦτι ἔδρασε καὶ σήμερον ἐπιχαρίτως ἀνα-
μιγνύεται ἐν τῇ κοινωνίᾳ, τότε μὲν ὡς χρη-
σιμοδότηρια, νῦν δὲ καταγοητεύουσα καὶ ἐπι-
θυμοῦσα νὰ εἰσδύσῃ μέχρι τοῦ βυθοῦ τῶν
κοινωνικῶν καταστάσεων καὶ τῶν χαρακτή-
ρων καὶ ν' ἀνέλθῃ ἀλαζῶν καὶ ἐπλημένως
εἰς εὐρυτέρους ὀρίζοντας, ἀναγνωρίζουσα, ὅτι
αὕτη ἐπλάσθη διὰ τὸν ἄνδρα καὶ οὗτος διὰ
τὴν γυναῖκα καὶ ἀμφοτέροι, ὁ νοῦς καὶ ἡ
καρδία, διὰ τὸ τέλειον.

Ὁ Μίλτων λαμπρῶς περιγράφων τὴν πα-
ραφορὰν τοῦ ἀνδρός εἰς τὴν θέσιν τῆς πρῶ-
της γυναικός, ἐν ᾧ ὁ Πλάτων εὐχαριστῶν
τοῖς θεοῖς, ὅτι ἄνδρα καὶ οὐχὶ γυναῖκα ἐπλα-
σαν αὐτὸν, ἠδύνατο ν' ἀποδώσῃ ταύτῃ καὶ
τὴν ιδιότητα τοῦ κοινωνικοῦ ἄξωνος. Οὕτως
ἡ εὐδαιμονία τοῦ ἀνδρός μετὰ στιγμὴν κατέ-
στη ἐπίφοβος· ὁ Ἔρως προδίδει τὸ ἀπόρη-
τον καὶ ἡ γυνὴ ἀπάγεται τὴν δυστυχίαν τοῦ
ἀνδρός, καταφερούσα αὐτὸν πρὸς ἠθικὰ ἐρέβη
μὲ πρόσωπον Ἐρινυός.

Οὕτως ἡ γυνὴ διὰ τῆς φιλαυτίας καὶ τῶν

θελγήτρων καταστάσα κοινωνικὸς ἄδων, συναπάγεται καὶ τὴν δύσιν τοῦ ψυχολογικοῦ καὶ ἠθικοῦ χαρακτήρος, ἀφ' οὗ ὀφθαλμὸς ἀνδρός ἀδύνατον νὰ ἴδῃ τὴν αἰθουσαν τῆς καρδίας της, οὐδὲ οὐκ ν' ἀκούσῃ τὰς ὑπὸ χαριτολογίας διευθυνομένας συνεδριάσεις.

Θάβα

Εὐκλείδης Α. Βάγγιανης

ΦΡΙΚΩΔΗΣ ΑΦΕΛΕΙΑ

"Η

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΕΝ ΤΩ ΘΑΝΑΤΩ

(Εἶναι ἑσπέραι. Ἐντὸς αἰθούσης ἀρκετὰ εὐπρεπῶς ἐχούσης, ἀνὴρ μὲ χαρακτηριστικὰ εὐειδοῦ παρελθόντος νεανίου, κείτῃ ἐξηπλωμένος ἐπὶ μακροῦ καθίσματος, ἐντελῶς καταβεβλημένος. Ἡ μακρὰ δὲ γενεὰ του ἔχει ἤδη λευκανθῆ καὶ φαίνεται κατεχόμενος ὑπὸ βαθυτάτης μελαγχολίας Ἀκολουθεῖ δὲ διὰ τοῦ βλέμματός του μετὰ ἀνησυχίας χειροτέχνημά τι, ὅπερ τριακονταπενταετῆς τις παρακειμένη αὐτῷ γυνή, εἰσέτι ὡραία, ἐπεξεργάζεται πλησίον τραπέζης μετ' ἀπαθείας καὶ ἀκατονομάστου ἀφελείας, χωρὶς νὰ διακόπῃ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν τὴν ἐργασίαν της).

Ἡ σύζυγος. (ὄλας ψυχρῶς, χωρὶς νὰ ἐγείρῃ τοὺς ὀφθαλμούς) Δὲν θέλεις τίποτε, φίλε μου;

Ὁ σύζυγος. Ὅχι, εὐχαριστῶ.

Ἡ σύζυγος. Νὰ φωνάξω τὴν ὑπηρετρίαν νὰ σὲ βάλωμεν εἰς τὴν κλίνην;

Ὁ σύζυγος. Ὅχι, ἀφοῦ δὲν δύναμαι τὰ κοιμηθῆ. Νὰ τυραννηθῶ πάλιν καθὼς χθές, καὶ νὰ σκέπτομαι τὰ βάσανά μου, χωρὶς νὰ κλείσω μάτι; οὔτε νὰ δύναμαι νὰ κινηθῶ; Ἄ, εἶναι μαρτύριον πλέον! Ἐὰν τὸ ἐπιτρέπη, ἀγαπητῆ μου, θὰ μείνω ἀκόμη μίαν ἢ δύο ὥρας μαζὺ σου.

Ἡ σύζυγος. Ὅπως θέλῃς.

Ὁ σύζυγος. Ἀχ! εἰάν εἰς εὐρεσις πῶσον ὑποφέρω! Νὰ εἶμαι καρφωμένος ἐδῶ διαρκῶς καὶ νὰ ἔχω ἀνάγκην σου διὰ κάθε πρᾶγμα. Ἡ τρομερὰ αὐτὴ παραλυσία, ἣτις μοὶ ἐκυρίευσεν τὸ σῶμα καὶ μοῦ ἀφῆκε μόνον τὸ πνεῦμα εὐλεύθερον νὰ σωλογιζώμαι τὰ βάσανά μου, μὲ φονεύει βαθυμῆδόν καὶ κατ' ὀλίγον φρικωδῶς.

Ἡ σύζυγος. (πάντοτε ἀπαθῶς) Ναι, τὸ βλέπω καὶ σὲ λυπούμαι πολὺ, φίλε μου.

Ὁ σύζυγος. Εὐτυχῶς, τὸ μαρτύριον τοῦτο δὲν θὰ διαρκῆσῃ πολὺ. Ἡκαυσα τί σοὶ εἶπεν ὁ ἰατρός. Ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν περιμένω καὶ τὴν παραλυσίαν τοῦ πνεύματος καὶ τετέλεσται... Ἐν τούτοις, φοβοῦμαι τὸν θάνατον καὶ ἤδη ἐπιθυμῶ περισσότερο ἀπὸ ἄλλοτε νὰ ζήσω ἀκόμη. Ἀχ! νὰ ἐπερνοῦσε αὐτὸ τὸ κακὸ!

Ἡ σύζυγος. Δὲν κάμνεις διόλου καλά, νὰ σκέπτεσαι οὕτω.

Ὁ σύζυγος. Ἀχ! ἀγαπητῆ μου, νὰ εἰς εὐρεσις τί σκέπτομαι κατὰ τὰς μακρὰς αὐτὰς ὥρας, ὅπου εἶμαι ἐδῶ ἀκίνητος καὶ καρφωμένος! Ἡ ἀπάθειά σου ὅμως μὲ τρομάζει.

Ἡ σύζυγος. Πῶς, δὲν εἶμαι ὅλη ἰδική σου; εἰς τὴν διάθεσίν σου; δὲν σὲ περιποιῶμαι, ὡς πρέπει; δὲν ἐκτελῶ κατὰ γράμμα τὰς συμβουλὰς τοῦ ἰατροῦ;

Ὁ σύζυγος. Ναι, δὲν λέγω ὄχι, ὑλικῶς εἶσαι θαυμασίως ἀφοσιωμένη, δι' ἓνα δυστυχῆ, ἄθλιον, ὅπως ἐγείνα. Τίποτε δὲν σὲ κουράζει, τίποτε δὲν σὲ φοβίζει καὶ κατεδικάσθης καὶ σὺ μαζὺ μου εἰς τὴν κόλασιν αὐτὴν, ὅπου τόσον τυραννοῦμαι.

Ἡ σύζυγος. Τὸ καθήκον μου ἐκτελῶ.

Ὁ σύζυγος. Ἐν τούτοις ποτὲ μοῦ δὲν ἤκουσα ἀπὸ σὲ μίαν λέξιν παρήγορον, μίαν λέξιν εὐσπλαχνίας. Οὐδέποτε τὸ σοβαρὸν μέτωπόν σου κατηνύσθη, οὐδέποτε μὲ ἐνεθάρρυνες!

Ἡ σύζυγος. Ἐγὼ; καὶ μοιλάταυτα πῶσον ἔχω ὑποφέρει δι' ἐσέ, τὸ γνωρίζεις.

Ὁ σύζυγος. Ναι καὶ ὑπὲρ τὰ ἀγνώμων. Ἀφρόνως προειγνώρισα τὰς ἐκδουλεύσεις σου, παρασυρθεὶς πάντοτε ἀπὸ τὰς κακὰς συνηθείας τῆς εὐζωίας. Μόνον κατὰ τὸν τελευταῖον σταθμὸν τοῦ βίου μου εἶδον, ὅτι ὁ κῆπος οὗτος τοῦ Ἐδέμ, ὃν σὺ μοὶ παρεσκύασας τόσον ὡραῖον, μετεβλήθη, ἤδη εἰς ἐπιθνήστιν μου κατοικίαν.

Μόλις τώρα ἔλαθον ἀφορμὴν νὰ θαυμάσω τὴν ἀξίαν τῆς ἀγάπης σου. Σὲ ἐγκατέλειψα τόσον ὡραίαν καὶ νέαν, κατέστρεψα τὴν νεότητά σου, καὶ σὲ περιεφρόνησα, πάντοτε τόσον σκαίως, ἐνῶ σὺ μὲ ἠγάπας ἔτι. Καὶ ἔτρεχον ὁ τάλας εἰς ἀθλίαν καὶ ἐλεεινὰς διασκεδάσεις καὶ σὲ ὕθρισα καὶ σὲ ἐσυκοφάντησα, ἐνῶ σὺ μοὶ παρεῖχες τὴν ἐμπιστοσύνην σου καὶ τὰς ἀγκάλας σου.

Ἡ σύζυγος. Δὲν σὲ ἐξεδικήθην, ὅ,τι δὴποτε καὶ ἂν μοὶ ἔκαμεις.

Ὁ σύζυγος. Θεὸς φυλάξοι! ὄχι! ἦσο ὑπερήφανος! ἦσο ἀξιοπρεπής. Οὔτε κἂν παρατηρήσεις μοὶ ἔκομεις ποτὲ.

Ἡ σύζυγος. Διότι ἠθέλησα νὰ μὴ χάσω τὰς πρὸς σὲ πρώτας μου καλὰς ἐντυπώσεις καὶ τὰ ὡραῖα ὄνειρά μου. Ἐξῶν συνεσταλμένη μὲ αὐτά. Πρὸς τί νὰ παραπονεθῶ, ἀφοῦ δὲν ἤσυνάμην νὰ μεταβάλω τὴν τύχην μου;

Ὁ σύζυγος. Εἶσαι ἀμείλικτος! Εἶσαι θαυμασία καὶ πρωτοφανής! Ναι, ἐγένεσο θῦμα μου καὶ ἐγὼ τῶν ἀνοησιῶν μου. Ἐνθυμεῖσαι δὲ τὴν αἰτίαν τῆς καταπτώσεώς μου καὶ τῆς νόσου, ἣτις μὲ ἔφερεν εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν!

Ἡ σύζυγος. Πάλιν σὺ φέρεις εἰς τὸ μέσον τὴν ὁμιλίαν αὐτὴν.

Ὁ σύζυγος. Ναι, ἐγὼ πάλιν πταίω, ἐνῶ σὺ γνωρίζεις πάντοτε νὰ κρατῆς τὴν θέσιν σου καὶ νὰ ἔχῃς δίκαιον.

Ἡ σύζυγος. (Μαν ψυχρῶς). Φίλε μου, θὰ

κουρασθῆς πάλιν μὲ αὐτὰς τὰς ὁμιλίαις καὶ δὲν σοὶ κάμνει καλὸν τὸ περιθῶν.

Ὁ σύζυγος. Τί σημαίνει, ἀφοῦ αὐριον ἢ μεθαύριον δὲν θὰ ὑπάρχω πλέον; Σοὶ τὸ λέγω, διὰ νὰ ἐνοήσῃς, ὅτι γνωρίζω τὴν θέσιν μου.

Ἡ σύζυγος. Καλὰ, ἀλλὰ πρὸς τί τοῦτο; Κάμε ὅπως ἐγὼ. Μήπως σοὶ ὠμίλησα ποτὲ περὶ τοῦ δυστυχούς παρελθόντος μου, ἀφοῦ ἐγνωρίζω ὅτι δὲν διωφθόνεσο, ὅτι θὰ περιεφρόνησας τὰς συμβουλὰς μου, ὅσον ὄρθαι καὶ ἂν ἦσαν; μήπως σοὶ παρεπονέθην διὰ τὸν ἄθλιον μεμονωμένον βίον, ὃν διῆγον κατὰ τὰς ἀπουσίας σου καὶ τὰς νυκτερινὰς διασκεδάσεις σου, διὰ τὰς ταπεινώσεις καὶ τοὺς ἐξευτελισμούς μου, τὰς ἀπελπισίας μου, καὶ τὰς στερήσεις, ἃς ὑπέστην ἐπὶ τσαῦτα ἔτη, καθ' ἃ ἔχασα τὰς ὡραιότερας μου ἐποχάς; Μὴ ἀναφέρωμεν λοιπὸν τοιαῦτα θλιβερὰ πράγματα. Ἀφῆσέ τα, εἶναι καλεῖτερον.

Ὁ σύζυγος. ὦ, πῶσον σκληρῶς ὁμιλεῖς μὲ αὐτὴν τὴν τρομερὰν ἀπάθειάν σου! Αἰσθάνομαι ἤδη καλῶς, ὅτι τίποτε δὲν λησμονεῖς καὶ ὅτι πάντοτε θὰ ἦσαι ἀμείλικτος.

Ἡ σύζυγος. Ἄ, φίλε μου, μὴ νομίζεις, ὅτι δύναται τις νὰ λησμονῇ ὅ,τι θέλει... Θέλεις νὰ σοὺ γυρίσω ὀλίγον τὸ προσέφρονον;... νὰ ζῶ τὸ βάλω ὑψηλότερα;... θὰ ἐκουράσθης, δὲν εἶναι ἀληθές; (Ἐγείρεται ἐν ταύτῳ, τοποθετεῖ καταλλήλοισιν ὀφθαλμοὺς καὶ ἐπανέρχεται καὶ ἀναλαμβάνει τὴν ἐργασίαν της).

Μετὰ τινων δὲ λεπτῶν σιωπῆς:

Ὁ σύζυγος. Ν' ἀποθῶ!... νὰ αἰσθάνωμαι, ὅτι ἀποθνήσκω;... οὕτω; εἰς αὐτὴν τὴν ἀθλίαν κατάστασιν!

Ἡ σύζυγος. (Ἐμφαντικώτερον). Θέλεις ὀλίγον ἰατρικόν;

Ὁ σύζυγος. Ὅχι! μὴ λαμβάνεις σὺ τὸν κόπον.

Ἡ σύζυγος. Προσπάθησε νὰ ἡσυχάσῃς ὀλίγον. Νά, ἐγὼ ἡσυχῶς θὰ ἐργάζομαι πλησίον σου καὶ σὺ λησμονῆς τὴν θέσιν σου ὀλίγον καὶ κοιμήσου. Θὰ σοὺ τραγουῶ ἀγάλια, ἀγάλια...

(Νέα σιωπὴ ἐγκλωβήθη ἐκ νέου ἐπὶ τινὰ λεπτά. Ἐνῶ δὲ αὕτη περιπαθῶς καὶ μετὰ σιγαλῆς φωνῆς ἐτραγουῶδι ἐργαζομένη, ὁ σύζυγος μετὰ προσοχῆς τοὺς ὀφθαλμούς στρέφει ἐπὶ τοῦ ἔργου, ὅπερ αὕτη ἐξεπῶνει καὶ ἐφάνη, ὅτι τὴν στιγμὴν ἐκείνην ποιά τις ἀνησυχία τὸν κατέλαθε.)

Ὁ σύζυγος. Δὲν μοὶ λέγεις, ἀγαπητῆ μου, τί εἶναι αὐτό; τί κάμνεις;

Ἡ σύζυγος. Τὸ βλέπεις, ἀπλοῦστατον, ἰδοῦ, ράπτω.

Ὁ σύζυγος. (Μετὰ πλείονος ἀνησυχίας). Ναι, τὸ βλέπω, ράπτεις, ἀπὸ τὴν ὥραν, ὅπου ἐφυγεν ὁ ἰατρός.

Ἡ σύζυγος. Πραγματικῶς, εἶναι νέον τι ἔργον, τὸ ὅποιον κάμνω.

Ὁ σύζυγος. Ναι! καὶ φαίνεται μὲ εὐχαρί-

στησιν πολλὴν τὸ κάμνεις, ἀφοῦ καταβάλλεις τόσην ὥρην ὅλην σου τὴν προσοχήν. Ἄ, δὲν δύναμαι νὰ κινηθῶ, νὰ τὸ ἴδω καλλιτέρον. Νομίζω εἶναι κρέπη, ἀλλὰ διατί μαῦρον;

Ἡ σύζυγος. (Ἐξακολουθοῦσα ράπτουσα). Μπά, τὸ εἶδες; Ἄλλὰ ἔχεις δίκαιον νὰ ἐξετάζῃς, διότι ἕως τώρα δὲν εἶχες συνειθίσει εἰς τοιαύτας γυναικεῖας ἀσχολίας!

Ὁ σύζυγος. (Προσπαθῶν μετὰ κόπου πολλοῦ νὰ κινηθῇ). ὦ! εἰάν ἡδονάμην νὰ γυρίσω ὀλίγον! Ἄ, ναι, εἶναι κρέπη. Ἄλλὰ τί βλέπω, θεέ μου! φόρεμα μαῦρον ἐτοιμάζεις; Εἶναι τὸ φόρεμα, τὸ ὅποιον θὰ φορέσῃς, ὅταν ἀποθάνω; Εἶναι τὸ συμπεφανημένον ψεύδος τῆς θλίψεως, αὐτό; Σὺ; θὰ φέρῃς αὐτὸ τὸ φόρεμα; χωρὶς ταρχήν καὶ συγκίνησιν, ἐνῶ ἐμὲ θὰ κομίζουσιν εἰς τὸν τάφον; ὦ! τὸ ἀποτρόπαιον αὐτὸ ἐνίδωμα, κρῦφον, κρῦφον αὐτὸ ἀμέσως!

Ἡ σύζυγος. (Ὁλας γλυκῶς καὶ ἀπαθῶς). Ἐν τούτοις πρέπει, φίλε μου, νὰ τὸ ἐτοιμάσω, καὶ δὲν θέλω νὰ σοὶ εἶπω τοὺς λόγους, διατί εἰμαινημακίς ἐνὶ νὰ κάμνω τὴν οἰκονομίαν αὐτὴν. Πρέπει, τώρα πλέον μόνη μου νὰ ἐνδύωμαι.

Ὁ σύζυγος. Καὶ οὕτω, ψυχρότατα, λοιπὸν, Κυρία, ἐνώπιόν μου ἐτοιμάζεις τὸ πένης, ὅπερ θὰ φέρῃς μετὰ τὴν ἐξαφάνισίν μου; ὦ! τί σκληρότατον πρᾶγμα κάμνεις ἐκεῖ! Καὶ νὰ μὴ δύναμαι νὰ σηκωθῶ, νὰ καταξασχίσω αὐτὸ τὸ ἄθλιον ὄφρασμα, τὸ ὅποιον τόσον μὲ τρομάζει! Νὰ εἶμαι οὕτω καταδικασμένος ἐνώπιόν σου! νὰ μὲ ἐδικήσῃς τόσον ἀπαθῶς καὶ σκληρῶς; Ἄ, κυρία, τὴν ἐκδίκησιν αὐτὴν τὴν ἐπερίμενα πρὸ πολλοῦ, εἶμαι βέβαιος καὶ τὴν ἐκτελεῖς ἤδη!... Καὶ τί, λοιπὸν ὁ ἐξορισμός μου αὐτός; δὲν σταματᾷ τὴν χεῖρα σου, τὴν βελόνην;

Ἡ σύζυγος. Συγγνώμην, φίλε μου, ἀλλὰ μάθεις, ὅτι ἂν σταματήσω, θὰ χάσω τὸ πατρὸν καὶ δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ τὸ ἐπανεύρω.

Ὁ σύζυγος. ὦ! εἶναι τερατώδες! τερατώδες, Κυρία, ὅ,τι ἤδη μοὺ λέγεις... Ἄλλὰ, εἰνοια σου, θὰ σὲ κάμω νὰ περιμένῃς, θὰ ζήσω διὰ τὸ πείσμα σου... ναι, δὲν θ' ἀποθάνω. Καὶ θὰ εἶσαι οὕτω ὑπεχρεωμένη, θὰ σὲ κάμω νὰ μὲ ὑπηρετῆς πολλὰ ἔτη ἀκόμη, ἀφοῦ σοὶ ἀρέσει νὰ ὑποκρίνεσαι οὕτω ἐνώπιον τοῦ κόσμου! Ναι, τὸ φόρεμά σου αὐτό, δὲν θὰ σοὺ χρησιμεύσῃ, δι' ἐμὲ... Ἄ!... ἄ... ἄ...

(Ὁ θυμὸς τοῦ τὸν καταπνίγει, ἐνῶ δὲν δύναται νὰ κινηθῇ καὶ βαθυμῆδόν κουρασθεὶς, ἐλαττοῦται καὶ ἡ φωνὴ του, μόλις ψελλίζων ἀνάρθως λέξεις τινάς).

Ἡ σύζυγος. (Κρούει τὸν κώδωνα καὶ προσέρχεται ἡ ὑπηρετρίνα). Μελανία... ὁ κύριος εἶναι ἀσχημα, κάλεσε τὸν Ἰωάννην.

Ἡ ὑπηρετρίνα. (Κατ' ἴδιον). Περιέργον καὶ ὁ Κύριος ἐφαίνετο πρὶν καλεῖτερον! Πάει, πάει τὸ πουλί! πέταξε, ἀλλὰ τί κουτός, ὅπου ἦτον,

δεν ήθελε να πάη να πεθάνη τουλάχιστον εις τὸ νοσοκομείον, ὅπως τοῦ ἔλεγα.

Ἡ σύζυγος. (Καλύπτουσα αὐτόν). Τοιοῦτον τέλος προητόμασεν ὁ τάλας!

Ροῦς

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ἡ ταχύτης τῆς κάμηλου

Τὸ παράδοξον τοῦτο ζῶον ἐξακarakterίσθη ἄλλοτε πάνυ κολακευτικῶς, ὡς «πλοῖον τῆς ἐρήμου». Καὶ ὅμως ὁ χαρακτηρισμὸς οὗτος εἶναι ἐπιτυχῆς ἐνεκα τῆς ἐκτάκτου αὐτῆς ζωολογικῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ἥτις τῇ παρέχει τὰ μέσα τῆς φυσικῆς ταχυπορείας τῆς.

Ἄλλ' ἤδη δὲν πρέπει νὰ υπερτιμῶμεν τὴν κεφημι-σμένην ταύτην ταχύτητά τῆς.

Ἡ κάμηλος, ἥτις κατὰ τὴν παράδοξον μετέφερεν εἰς τέσσαρα πηδήματα τὸν Μωάμεθ ἐκ τῆς Ἱερουσαλήμ εἰς τὴν Μέκκην, δὲν ἀφῆκεν σημεῖα τοιαῦτα τῆς κα-ταγωγῆς τῆς, διότι κατὰ τὰς συγχρόνους ἐκτιμήσεις, αὐτὴ δὲν διανύει ἤδη πλέον τῶν δώδεκα χιλιομέτρων τὴν ὥραν καὶ τὴν ταχύτητα ταύτην μόνον ἐπὶ δύο ὥρας δύναται νὰ διατηρήσῃ. Οἱ δὲ κάμηλάται βε-βαιῶσιν, ὅτι ὅποτεν ἐξαναγκάζουσι τὴν κάμηλον νὰ βαδίσῃ περισσότερον, γονατίζει αὐθιρῶν καὶ ἀποθνήσκει ἐπὶ τόπου.

ΧΩΡΑΙ ΟΠΟΥ ΔΕΝ ΒΡΕΧΕΙ

Σοφός τις μετεωρολόγος μελετήσας ἐπισταμένως τὰς ὑπὸ τῶν βροχῶν καὶ καταιγίδων διαβρεχομένας χώ-ρας, ἐπιθεβαίει, ὅτι εἰς τινὰς τούτων οὐχὶ μόνον αἱ θύελλαι εἶναι ἀγνωστοί, ἀλλ' ὅτι καὶ δὲν βρέχει ποτὲ ἐκεῖ. Αἱ προνομιούχαι δ' αὐταὶ χώραι εἰσὶν: Ἡ Φιν-λανδία, ἡ Ἰσλανδία, τὸ βόρειον τῆς Σιβηρίας, τὸ ἀνα-τολικὸν Τουρκιστάν, ἡ Νέα-Ζηλανδία καὶ ἅπασαι αἱ ἀρκτικαὶ χώραι.

ΠΩΣ ΕΠΑΝΟΡΘΟΥΝΤΑΙ Αἱ ΔΙΑΡΡΗΓΑΙ Τῶν ΕΝΔΥΜΑΤῶΝ

Ἴδου πῶς ἐπανορθοῦναι, ἐν Ἀγγλίᾳ, ἰδίως, ὡς φαί-νεται, τὰς διαρρήξαι τῶν ἐνδυμάτων καὶ τὴν τρόπῳ καθιστῶν ἀοράτους τὰς ἐπ' αὐτῶν διανοιγομένας ἀπροδοκίτους ὁπᾶς. Λαμβάνουσι λεπτότατον φύλλον γουταπέρας, προσαρμύζουσιν αὐτὸ ἐπισθεν τοῦ σχί-ματος τοῦ ὑφάσματος, ἐνοῦντες πρότερον μετὰ προ-σοχῆς τὰ διαχωρισθέντα μέρη καὶ σιδερόνουσι μετὰ θερμοῦ σιδήρου τὸ μέρος. Ἡ γουταπέρα διαλυομένη εἰς 40 βαθμοὺς θερμοκρασίας, διαλύεται καὶ ἐνώνεται τὰ ἐν ἐπαφῇ τεθέντα τεμάχια, τόσον στερεῶς, ὡς νὰ ἦσαν καλῶς καὶ φυσικῶς ἠνωμένα.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

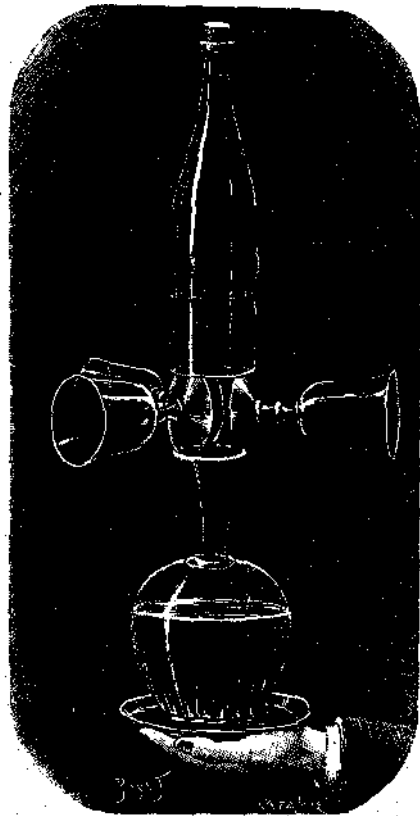
ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΝ ΠΕΙΡΑΜΑ

Ἐκ πρώτης ἀπόψεως ἐκπλήσσεια τις διὰ τὴν ἐπιχείρησιν τοιοῦτου παιγνίου, δυναμένου νὰ ἐξη-δυσάρετους συνεπείας, ἀλλὰ κατὰ βάθος, ἀναλο-γίζόμενος, ὅτι οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἐπίπλοκον πελ-

ραμα ἰσορροπίας, δύναται ἀφόδως μετὰ μικρᾶς προ-σοχῆς νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ.

Καὶ δὴ: πῶς δυνάμεθα νὰ θέσωμεν ἐπὶ μικροῦ δίσκου φιάλην ὕδατος, ἐπὶ ταύτην τρία ποτήρια καὶ ἐπ' αὐτῶν ἑτέραν φιάλην οἴνου;

Ἴδου. Ἐν πρώτοις θέσατε τὸν μικρὸν σας δι-σκον ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἂν ἐπιτύχητε τὸ πεί-ραμα διὰ ταύτης, δοκιμάσετε τότε καὶ ἐπὶ τῆς πα-λάμης τῆς χειρὸς σας.

Προσκαλέσατε τότε τρεῖς τῶν παρευόντων νὰ λάβωσιν ἕκαστος ἀνά ἓν ποτήριον καὶ νὰ κρατή-σωσιν αὐτὰ ὀριζοντίως ἐπὶ τοῦ στομίου τῆς φιάλης, ὡς δεῖκνυσιν ἡ ἡμετέρα εἰκὼν καὶ νὰ τὰ ἀφήσωσιν ἕκαστος κατὰ σειρὰν, ὅποτεν τοὺς διατάξῃτε. Τὰ ποτήρια σας δεῖον νὰ ἦναι ἐντελῶς ὁμοίομορφα καὶ νὰ ἔχωσιν ἰσομέτρον τὴν βάσιν. Τότε προσκαλεῖτε καὶ τέταρτον ἄτομον, εἰς ὃ δίδετε τὴν φιάλην τοῦ οἴνου ἐντελῶς κενήν, λέγοντες αὐτῷ νὰ τὴν θέσῃ ἐπὶ τῶν ποτηρίων καὶ τότε σεῖς διὰ τινος χωνίου χύνετε οἶνον ἢ ὕδωρ, ἂν θέλετε. Ἐντὸς τῆς φιά-λης, ἕως ὅτου εὐρήτε τὴν ἰσορροπίαν.

Ἢδη ἐννοήσατε καλῶς τί συμβαίνει ἐπὶ τοῦ προ-κειμένου. Ἀλλὰ πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ πειράματος, δεῖον πάντες νὰ ἐνεργήσῃτε μετὰ μαθηματικῆς ἀκρι-βείας, ἥτοι, οἱ μὲν κρατοῦντες τὰ ποτήρια, δεῖον νὰ τοποθετήσωσιν αὐτὰ συμμετρικῶς ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς φιάλης, ὃ δὲ τέταρτος νὰ προσεῖη ὥστε, τοπο-θετῶν τὴν φιάλην ἐπ' αὐτῶν, νὰ εὐρῇ τὴν ἰσορρο-πίαν. Σεῖς δὲ, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ πειράματος, δεῖον νὰ ὑπολογίσετε, χύνοντες ἐντὸς τῆς φιάλης οἶνον ἢ ὕδωρ, νὰ σταματήσῃτε, ὅποτεν ἐννοήσῃτε ὅτι ἡ φιάλη δύναται τότε νὰ σταθῇ ἀφ' ἑαυτῆς ἐπὶ τῶν ποτηρίων. Καὶ τότε διατάσσετε κατὰ σειρὰν ἓνα ἕκαστον ν' ἀφήσῃ τὸ κρατούμενον.

Φ. Π.

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΜΑΓΟΥ

Εἶναι ἑορτὴ τῶν ἀνθέων, καθιερωθεῖσα ὑπὸ τῆς γυναικός, διότι αὐτὴ πλησιάζει καὶ συμπαθεῖ καὶ δρέπει καὶ περιποιεῖται αὐτὰ πλεῖν τοῦ ἀνδρός, ἐνεκα τῆς ἐφημέρου ωραιότητός των καὶ τῆς βραχυχρο-νίου υπάρξεώς των. Ἄνθος καὶ γυνὴ ὁμοιάουσι πολὺ κατὰ τὴν τύχην καὶ τὸν προορισμόν. Ἀμφότερα εἶναι εὐλύγιστα, εὐθρηπτα, βραχυδία, ὠραία, μυροβόλα καὶ ἐπαγωγὰ. Καὶ δικαίως, διότι ἂν τὰ ἀνθη καὶ αἱ γυναῖκες διετήρουν τὴν δροσερότητα, τρυφερότητα καὶ ωραιότητα αὐτῶν ἕσσει, οἱ ἄνδρες θὰ ἐμάν-θανον παρ' αὐτῶν ἀκριβῶς νὰ μὴν ἀποθνήσκωσι καὶ φυσικῶς θὰ ἐγίνοντο ἀθάνατοι ἐπὶ τῆς γῆς.

Πρῶτη Μαῖου Ἡμέρα χαρᾶς καὶ εὐτυχίας διὰ τὴν γυναῖκα. Ὅταν δὲ αὐτὴ ἔχει κῆπον ἰδίως, τὸν ὀνο-μάζει π α ρ ἄ δ ε ι σ ο ν, διότι συμμερίζεται τῆς τύχης του, παρέχουσα αὐτῷ τὰς ἡμέρας τῆς καὶ τὸς λοι-πὰς διασκέδασεις τῆς, ζῶσα μόνον δι' αὐτόν.

Ροῦς.

Η ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΑΙΓΥΠΤΟΣ

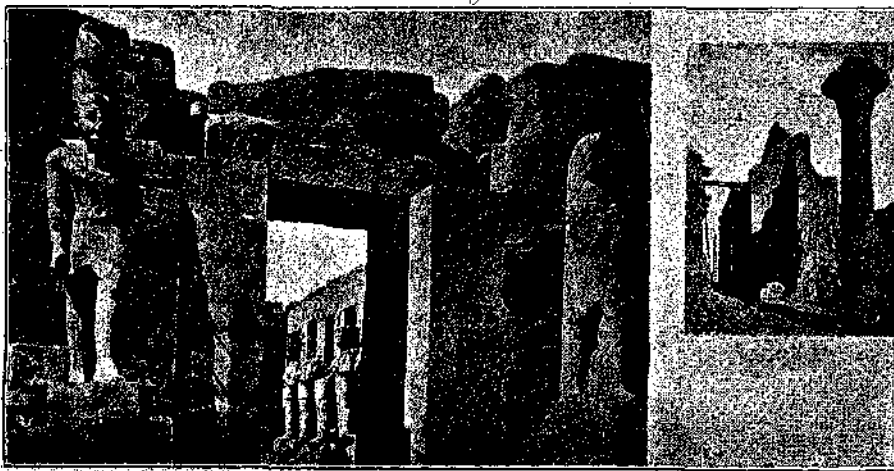
ΥΠΟ ΕΠΟΥΣΙΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΗΝ, ΕΜΠΟΡΙΚΗΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΝ

(Μετ' εικόνας)

(συνέχεια: ἴδε προηγ. φύλλον)

Τὸ Κάϊρον ἐμπεφυκένθη σημαντικῶς ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Σαλαδίνου, προστεθέντων νέων πρὸς νότον συνοικιῶν. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς δὲ τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς Αἰγυπτιακῆς δυναστείας, τὸ πρῶτον Χριστιανοί

ΑΡΧΑΙΑ ΕΡΕΒΙΝΙΑ ΕΝ ΚΑΡΝΑΚ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

ἐμπορεῖ ἔλαβον τὴν ἀδειὴν νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἐν Κάϊρῳ, ἀποτελέσαντες οὕτω τὴν φραγκικὴν συνοικίαν.

Κεφάλαιον ΣΤ'.

Οἱ Αἰουδίται — Ἡ Δαμιέττη. — Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου. — Οἱ Μамελοῦκοι. — Ἡ κατάκτησις τῆς Αἰγύπτου ὑπὸ τῶν Τούρκων. — Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Βοναπάρτου ἐν Αἰγύπτῳ. — Ὁ Μωχάμετ Ἀλῆς — Τὸ Καρούμ. — Ἡ διώρυξ Μαχμουδία.

Πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ὁ Σαλαδίνος ἐλλείπειν εἰρήνην μετὰ τῶν χριστιανῶν, μετὰ τῶν ὀπίσθων ἐπολέμει κατὰ τὸν περισσότερον χρόνον τῆς ζωῆς του. Ἀφῆκε δὲ ὡς κληρονομίαν τοῖς ἀπογόνοις αὐτοῦ τὴν Αἰγύπτον, τὴν Συρίαν καὶ μέρος τῆς Ἀραβίας καὶ Μεσοποταμίας. Ἀλλὰ πολὺ ταχέως οἱ πρίγκιπες Αἰουδίται ἤλθον εἰς ἐριδας μετὰ τῶν καὶ ἀπόλεσαν οὕτω πολὺ ἐκ τῆς ἰσχύος αὐτῶν.

Ἡ Αἰγύπτος ὑπέστη πολλὰ ἰδιὰ ἢ Δαμιέττη ἐκ

τῶν ἐπανελημμένων προσβολῶν τῶν σταυροφόρων, ἧτις ὑπῆρξεν ἀνεκὰθεν, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς της, τὸ κέντρον σημαντικοῦ ἐμπορίου. Μολονότι δὲ περιβεβλημένη ἀπὸ ἰσχυρὰ τεῖχη κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Αἰουδιτῶν, ἐν τούτοις μετὰ μακρὰν πολιορκίαν ἠναγκάσθη τῷ 1219 ν' ἀνοίξῃ τὰς πόλιν τῆς τοῖς χριστιανοῖς. Πλὴν οὗτοι, ὀλίγοι οὖν οὗτοι, ταχέως ἐξεδιώχθησαν ἐκεῖθεν, ἢ δὲ πόλις τῆς Μανσούρας, κειμένη μεσογειότερον, ὄφειλε τὴν ἰδρυσίν της εἰς τὴν ὑπὸ τῶν σταυροφόρων κατοχὴν τῆς Δαμιέττης, θελησάντων τότε τῶν αἰγυπτίων ν' ἀντικαταστήσωσι τὴν ἀπώλειαν ταύτης.

Τῷ 1250, Λουδοβίκος ὁ ΙΑ' ἀπεδιβάσθη εἰς Δαμιέττην ἐπὶ κεφαλῆς πολυαριθμῶν στρατοῦ, θελήσας, νὰ προσβάλῃ τοὺς μουσουλμάνους ἐν τῷ κέντρῳ τῆς αὐτοκρατορίας των. Ἀλλ' ὁ βασιλεὺς οὗτος ἔσφαλε. καθύστερον τὸ Κάϊρον τότε ἦτον ἡ κλεις τῆς

Αἰγύπτου, ὡς βραδύτερον, μετὰ πέντε βαιῶνας ἐσκέφθη καὶ ἐπράξεν ὁ μέγας καὶ εὐφυῆς στρατηλάτης Βοναπάρτης. Οὕτως ὁ Ἅγιος Λουδοβίκος ἀπώλεσε μάτην τὸν καιρὸν του, μὴ προλαβὼν, ἀλλ' ἀφῆσας τὸν στρατὸν του νὰ καταστραφῇ ἐν ταῖς ἀσθενείαις καὶ στερήσεσιν. Ὅτε δ' ἐβάδιζε κατὰ τοῦ Κάϊρου, ὁ Νεῖλος ἐξεχειλεῖ καὶ καθίστα δυσχερὴ τὴν πορείαν τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ καταδεναιζόμενος δὲ οὗτος πανταχόθεν ὑπὸ τοῦ ἀραβικοῦ ἰππικοῦ, μετὰ τῶν βραχιόνων τοῦ Νεῖλου καὶ τῶν διασχίζόντων, κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν, τὸ Δέλτα διορύγων, ἠναγκάσθη ὁ Λουδοβίκος νὰ ὑποχωρήσῃ, πλὴν περιουκλωθεὶς, ὡς γνωστὸν, μετὰ τοῦ στρατοῦ του ἐν Μανσούρα, ὑπὸ τῶν στρατιῶν τοῦ Σουλτάνου Μωάζαμ Τουρανσχά, ἠναγκάσθη ὁ βασιλεὺς μετὰ τοῦ ἀδελφεοῦ του Καρέλου καὶ τοῦ ἀνθους τοῦ γαλλικοῦ ἰππικοῦ νὰ περιέλθῃ, πλέον εἰς χεῖρας τῶν Ἀράβων. Πολλοὶ δὲ γάλλοι τότε κρεμασθέντες, ἐτάφησαν ἐν τῷ ἀραβικῷ νεκροταφίῳ τῆς Μανσούρας, ὁ δὲ Λουδοβίκος ΙΑ' καὶ οἱ βαρῶνοι του ἐπανεκίνησαν τὴν ἐλευθερίαν των διὰ μεγάλων χρηματικῶν ποσῶν. Εἰσέτι δὲ φαίνονται ἐν Μανσούρα αἱ θέσεις τοῦ στρατοπέδου τῶν σταυροφόρων τοῦ 1250 καὶ δωμάτιον ἐνθα λουδοβίκος ΙΑ' διέμεινε, ὡς αἰγυπτιακῶν μουσουλμάνων.

Ἔτη τινὰ μετὰ τὴν μάχην ταύτην τῆς Μανσούρας, οἱ πρίγκιπες Μамελοῦκοι ἀντικατέστησαν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Αἰγύπτου τοὺς ἀπογόνους τοῦ Σαλαδίνου. Ὁ δὲ σουλτάνος Αἰουδίτης, ὅστις εἶχε πολέμησει κατὰ τοῦ ἁγίου Λουδοβίκου, ἐξηγόρασε, διὰ σωματοφύλακάς του, δούλους τινὰς Τούρκους καὶ Κερκασίους, οἵτινες βαθυμῆδον κατορθώσαντες, νὰ γίνωσι κύριοι ἀληθείας τῆς Αἰγύπτου, εἰς τούτων, ὁ Ἐτιβεγτ, δολοφονήσας τὸν διάδοχον τοῦ νικητοῦ τῆς Μανσούρας, ἀνηγορεύθη Σουλτάνος, ἰδρύσας οὕτω τὴν δυναστείαν τῶν βασιρῶν μამελοῦκων σουλτάνων.

Ὁ διάδοχος τούτου Καλάου, ὅστις τὸ πρῶτον ἐχρημάτισε δούλος (σκλάβος), ὡς οἱ πλείστοι τῶν μამελοῦκων, ἀγορασθεὶς ἐν Τουρκιστάν καὶ μεταπωληθεὶς ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ Κάϊρου, ἀντιπαισάρων χιλιάδων φράγκων, διώκησε συνειτάς τὴν Αἰγύπτον, κατέκτησε τὴν ἀγάπην τοῦ πλήθους καὶ ἀνήγειρε μέγιστον καὶ πολυτελέστατον ἐμῶνυμον αὐτῷ νοσοκομείον, ἐν ᾧ καὶ ἐτάφη.

Ὁ νεώτερος τούτου υἱὸς Ἐν-Ναζίρ διεδέχθη τὸν θρόνον δις ἀπώλεσας αὐτὸν καὶ ἀφιερῶσας σημαντικὰ ποσὰ εἰς μέγιστον καὶ ἐξωρισμὸν τοῦ Κάϊρου καὶ νικήσας τὸν ἐξ ἑκατὸν χιλιάδων στρατὸν τῶν Μογγόλων καὶ ἀνεγείρας πλείστα σχολεῖα, ἔλαμια, λουτρόα, καὶ κρηφύρια. Μετὰ τούτων, τὸν θρόνον διεδέχοντο ἄλλοι διὰ τοῦ τρόμου καὶ τοῦ ἐγγειριδίου, ἕως ἔστῃ εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Ναζίρ, ὁ Σουλτάνος Χασάν ἀνέλαβε αὐτὸν, βασιλεύσας ἐπὶ 14 ἔτη. Κατὰ

τὴν ἐποχὴν δὲ ταύτην ἀνεφάνη ἡ μαύρη πανώλης, ἧτις καταμάστιξε φεβερῶς τὴν Αἰγύπτον, πρὶν ἢ ἐξαπλωθῆ εἰς τὴν Δύσιν, ἐλαττωθέντος κατὰ τὸ ἕμισυ τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Κάϊρου καὶ προσβληθέντων καὶ αὐτῶν τῶν ζώων. Ὁ Χασάν δὲ οὗτος ἀνήγειρε τὸ μεγαλύτερον καὶ ὠραιότερον φερόνυμον ἔλαμιον τοῦ Κάϊρου, οὗτινος ὁ μίναρὸς ἔχει 86 μέτρων ὕψος καὶ ἐνθα ἐδέχετο τὰς ἀκροάσεις. Ἦδη διατελεῖ εἰς ἐρείπια, μολονότι δεικνύει πασιφανῶς ἐτι τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν ἀρχαίων μουσουλμάνων τῆς Αἰγύπτου καὶ τὴν τελειότητα τῆς ἀραβικῆς τέχνης.

Κατὰ τὸ ἔτος 1517 κατέρρευσε ἐντελῶς ἡ ἐβρυσία τῶν Μамελοῦκων, ἀντικατασταθεῖσα ὑπὸ τῶν Τούρκων, ὧν ἡ ἰσχύς βαθυμῆδον ἐξετείνετο ἐπὶ τῆς καταλήψεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν ἔτει

1453. Μετὰ ἐπανελημμένας δὲ καὶ μακρὰς αἰρητῆρας μάχας ἐν ταῖς πεδιάσιν τῆς Συρίας, μετὰ τῶν δύο τούτων μεγάλων στρατιωτικῶν ὁρῶν, αἰτινες εἶχον τὰ στρατόπεδά των, ἢ μὲν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Νεῖλου, ἢ δὲ ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τοῦ Βοσπόρου καὶ διεφιλονείκουν οὕτω τὴν κυριαρχίαν τῆς Ἀνατολῆς, τέλος Σελῆμ ὁ Α' κατέκτησε τὴν Συρίαν καὶ εἰσήλθεν εἰς τὴν Αἰγύπτον ἐπὶ κεφαλῆς πολυαριθμοῦ στρατιᾶς, φθὰς μέχρι τῆς Ἡλιουπόλεως. Οὕτως ἡ Αἰγύπτος ἐγένετο ἐπαρχία τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους.

Εἶναι ἀξίον μνησθῆναι τὴν τελευταίαν μάχην τῶν Τούρκων. Θανατωθέντος ἐπὶ κεφαλῆς τῶν μამελοῦκων τοῦ βασιλέως αὐτῶν Ἐλ-Γουρί, διεδέχθη τούτον ὁ Τομάν-Βέης, ὅστις εἰδείξε πλείστα σημεῖα τῆς ἀνδραγαθίας του. Μολονότι δὲ ὁ στρατὸς του περιεκυ-

κλωθῆ ὑπὸ τοῦ πολυαριθμοτέρου τουρκικοῦ, κατώρθωσε νὰ ἀώθησῃ τούτον μέχρι τοῦ στρατοπέδου τοῦ Σελῆμ καὶ νὰ κυριεύσῃ τὴν σκηνὴν τούτου. Ὅτε δὲ ἀνήγγειλαν τῷ Σελῆμ, ὅτι ὁ στρατὸς του ἐφευγε προτροπάζον πρὸς τὸ Κάϊρον, ἀπεφάσισε νὰ πολέμησῃ ἐκ τοῦ συστάδην καὶ ἀντέταξεν ἐν αὐταῖς ταῖς ἔδοσις τοῦ Κάϊρου ἐρρωμένην ἀντίστασιν. Οἱ στρατιῶται τότε τοῦ Σελῆμ ἠναγκάσθησαν νὰ κάμωσιν ἐφοδὸν καὶ νὰ κατακτῶσιν τὴν πόλιν ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν. Μετὰ τρήμερον δὲ φονικωτάτην μάχην ὁ Σελῆμ ἐπρότεινε τοῖς μამελοῦκοις νὰ τοῖς χάρισῃ τὴν ζωὴν, ἐὰν παρεδίδωτο. Ὁκπακόσιοι δὲ ἐξ αὐτῶν παρῆδωσαν τὰ ὄπλα, ἀλλ' ἐθανατώθησαν μέχρις ἐνδὸς, ἢ δὲ πόλις τοῦ Κάϊρου ἐδωθή καὶ ἐπυρπολήθη ὑπὸ τοῦ

ΑΙΓΥΠΤΙΑ ΧΟΡΕΥΤΡΙΑ

φρηνητιῶντος ἰσχυροῦ. Λέγεται δὲ, ὅτι πενήτην χιλιάδων Καϊρόται ἐφονεύθησαν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ.

Ὁ δὲ γενναῖος Τομάν Βέης ἀποπειραθεὶς τελευταῖαν ἀντίστασιν μετὰ τῶν ἐναπομεινάντων αὐτῷ ὀλίγων μამελοῦκων, ἐξωθῆ τῆς πόλεως, παρὰ τὴν Πίζαν, συνελήφθη, παραδοθεὶς τοῖς Τούρκοις ὑπὸ βεδουίνων ἀράβων καὶ ἐκρεμάσθη.

Ὁ Σελῆμ ἀφῆκε τεσσαράκοντα χιλιάδας στρατοῦ εἰς Αἰγύπτον, ἀναθέσας τὴν ἐξουσίαν τῆς χώρας εἰς 24 βέηδας, ὑπὸ ἀρχηγῶν μὲ τὸν τίτλον Πασσά.

(ἔπεται συνέχεια)

Η ΗΧΩ

ΜΙΑ ΚΑΚΗ ΝΥΞ

(Μετὰ τὸν χορὸν τοῦ Βαριετέ)

ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ

[Ἐντινὶ παρὰ τῆ πλατεῖα τῆς Ὀμοιοῖας πρὸς τὸν σταθμὸν Λαυρίου καφεῖω. Εἶναι τετάρτη ὥρα τῆς πρωίας. Ὁ Περρᾶτος μέθυσος κατ' ὄλην τὴν σημασίαν τρικλίζει ἐξερχόμενος τοῦ καφεῖου καὶ εἶτα κάθηται ἐπὶ τοῦ ἔξωθι τῆς πλατείας ἐδράνου. Εἶναι ἀπόκρουσ καὶ μετεμφιεσμένος ὡς παλιάτσος. Δύο ἀστυφύλακες τὸν πλησιάζουσι καὶ τὸν κινουσι, προτρέποντες αὐτὸν νὰ μεταβῇ νὰ κοιμηθῇ εἰς τὴν οἰκίαν του].

Ὁ Περρᾶτος. Μπᾶ! ποῦ εἶμαι; (ἐγείρεται καὶ προσπαθεῖ νὰ κρατηθῇ εἰς τοὺς πόδας του) Μπᾶ εἰς τὸν δρόμον εὐρίσκομαι! τί εἶναι ἐδῶ; (παρτηρεῖται καλῶς) μπᾶ με τὰ νυκτικά μου! (πρὸς τοὺς ἀστυφύλακας μετὰ σοβαρότητος) καὶ με τί δικαίωμα, κύριε, μ' ἐπήρατε ἀπὸ τὸ σπῆτι μου εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν; Ἐγὼ θὰ ἐκοιμώμην. (Αἰφνης ἀναμιμνήσκειται) Ἄ! ξεύρω! (παρτηρεῖ περὶ αὐτοῦ). Καὶ ἡ Εὐθυμία ποῦ εἶναι;

— Τί ἐκάματε τὴν Εὐθυμίαν; (δικαιωματικῶς). Νὰ μοῦ τὴν δώσετε ἀμέσως (ἐν ἀγανακτήσει) γελᾶτε, αἱ... (ἡσυχώτερον). Περίεργον! δὲν ἐνθυμούμαι καλῶς (πρὸς τοὺς ἀστυφύλακας) καλὰ, κύριοι, καλὰ, σὰς εἶπα θὰ ὑπάγω νὰ κοιμηθῶ, δὲν εἶμαι... κανένας μέθυσος, τοῦ δρόμου... οὔτε λωποδύτης... ἐδῶ πλησίον κατοικῶ... θὰ ὑπάγω ἀμέσως... (μετ' ἀξιοπρεπείας) ὀνομάζομαι Ραοῦλ Περρᾶτος, ἀνώτερος ὑπάλληλος, εἰς τὴν Τράπεζαν... εἶμαι ξεύρετε... (τρικλίζει) ἀλλὰ τί με πλησιάζετε... πηγαίνετε, Κύριοι... καὶ ἐὰν θέλω... (μεγαλοφώνως) μὴ με ἐγγίζετε, ἀποσυρθεῖτε... (ἡσυχώτερον) νὰ με ὀδηγήσητε εἰς τὸ τυῆμα;... ποτέ!... δὲν σὰς γίνεται αὐτὴ ἡ χάρις... (μετ' ὀλίγον ἠπιώτερον) ἀλλὰ τί θὰ εἶπη ὁ πατήρ μου, ἂν μάθῃ;... (πρὸς τὸν ἀστυφύλακα). Κύριε, μὴ με πειράζεις, ἄφησέ μου τὸ χέρι, ἀφοῦ σὰς ὑπεσχέθην' (ὀπισθοχωρεῖ βήματα τινα τρικλίζων).

— Βλέπετε; δὲν ἔχω ἀνάγκην οὐδενός, πηγαίνω καὶ μόνος (βαδίζει ὀλίγον καὶ οἱ ἀστυφύλακες τὸν ἀκολουθοῦσι καὶ εἶτα σταματῶσι).

Φαντάσου, ἡ ἀστυνομία, νὰ θέλῃ ν' ἀναμιχθῇ εἰς τὰς ὑποθέσεις μου. Ἀκούτε; ἡ ἀστυνομία... ἐπειδὴ ἐπήγα εἰς αὐτὴν τὴν ἡλικίαν εἰς τὸν χορὸν τοῦ Βαριετέ!... Ἐγὼ, ἀκούτε; ἐγὼ, ναί, ἐγὼ, ὁ Ραοῦλ!... Αἱ καὶ ἐπὶ τέλους; ἐπήγα με φίλους, κακὸν καὶ αὐτό;... Ἦμουν με τὸν Νίκο καὶ με τὸν Ἀγγελίαν... Τὸν Ἀγγελίαν τὸν γνωρίζετε, ὅπου εἶναι ἀδύνατος σὰν τζῆρος. Ναὶ αὐτὸς εἶχε τὴν Φωφῶ... (παύει πρὸς στιγμήν). Καὶ τὸν Νίκο, δὲν τὸν γνωρίζετε;... τὸν μικρο-

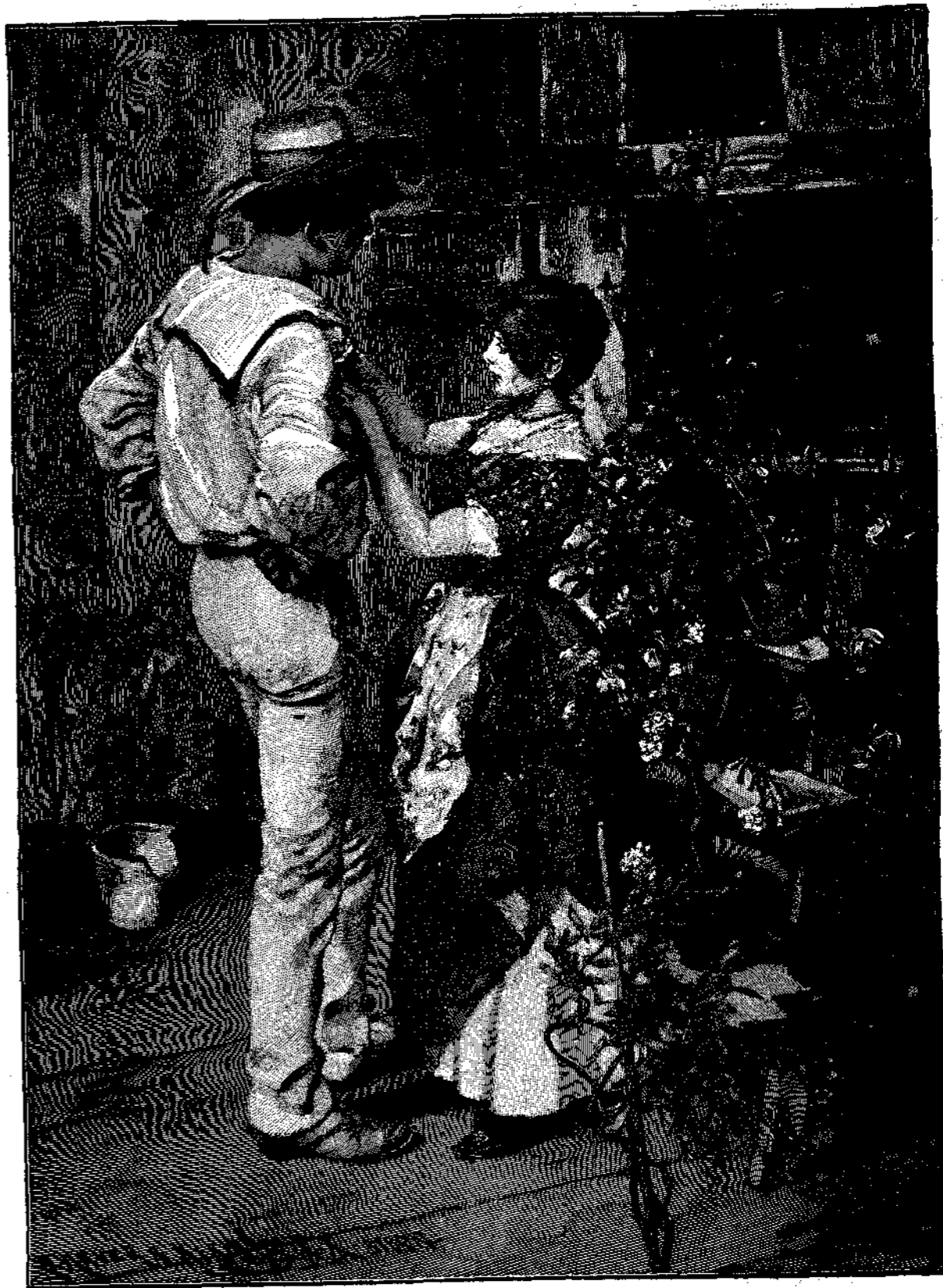
καμωμένο, τὸν κοντούταικο; Αἱ, τί ἔκαμα; νὰ ἀπεφασίσαιμεν καὶ οἱ τρεῖς νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸν χορὸν τοῦ Βαριετέ. Ἄπλουστατον πρᾶγμα. Εἶναι κακὸν αὐτό; ὁλος ὁ κόσμος πηγαίνει. (Πλησιάζει τὸν παρακείμενον φανόν, ὃν ἐκλαμβάνει δι' ἀστυφύλακα). Ἐπήγες τοῦ λόγου σου καμμίαν φοράν, εἰς τὸν χορὸν τοῦ Βαριετέ; οὔτε ἐγὼ; Ἐβρεις τί γίνεται ἐκεῖ; τοῦ Κουτρούλη ὁ γάμος. Ἄκουσε. Παίρνει ὁ ἄνδρας τὴν γυναῖκα του, ὁ ἀδελφός τὴν ἀδελφή του, ὁ ἀρραβωνισμένος τὴν ἀρραβωνιστική του, ὁ ἐξαδελφός τὴν ἐξαδέλφη, ὁ ἐρωμένος τὴν ἐρωμένη κτλ. μεταμφιέζονται με ζένα ρούχα καὶ προσώπιδα, καὶ χωρὶς νὰ εἰμπορεῖς νὰ καταλάβῃς ποῖοι εἶναι ποῦ χορεύουν καὶ διασκεδάζουν καὶ ὕστερα φεύγουν, χωρὶς νὰ γνωρισθῶν ἀπὸ κανένα. Κατάλαβες Κύριε ἀστυφύλακα, αὐτὸ εἶναι τὸ Βαριετέ, (καὶ κτυπᾷ με τὴν χεῖρα του τὸν φανόν τοῦ φωταερίου, νομίζων, ὅτι κτυπᾷ εἰς τοὺς ὤμους τοῦ ἀστυφύλακος)... (κατ' ἴδιαν) σιδηρέναις πλάταις ἔχει). Καλὰ λέγουν, πῶς οἱ ἀστυφύλακες εἶνε ντουβάρια, σὰν σίδερο ἢ πλάτη τους. Δὲν κινεῖται, ὠθεῖ τὸν φανόν, (οἱ ἀστυφύλακες τὸν παρατηροῦν ἀπωτέρω καὶ γελοῦν).

(Ὁ Περρᾶτος ἐξακολουθεῖ τρικλίζων). Λοιπὸν τί ἔλεγα; αἱ, ναί, ἤμουν με τὸν Νίκο καὶ τὸν Ἀγγελίαν, ἐφάγαμεν ἐνωρὶς μαζὺ καὶ ὕστερον ἀπεφασίσαιμεν νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸν χορὸν τοῦ Βαριετέ. Ἐνοικιάσαμεν τρεῖς ἐνδύμασις, ὁ Νίκος ἔβαλε ναυτικά, ὁ Ἀγγελίανος ὀμόμο καὶ ἐγὼ ἔγεινα, ὡς βλέπετε παλιάτσος. Ἄμα ἐγειναμεν μασκαράδες, ὁ Νίκος μᾶς λέγει, «Βρὲ παιδιὰ, ἂν εἶχαμεν καὶ τρεῖς γυναῖκας, δὲν θὰ ἦτανε καλεῖτερον;»—Ναί, τοῦ ἀπαντῶμεν, μὰ ποῦ εἶναι; ποῦ νὰ τὰς εὐρωμεν;

Ἐσκέφη ἐσκέφη καὶ σὲ ὀλίγο μᾶς λέγει. «Ἄ, ξεύρω, ἔχω μίαν ἐξαδέλφη, αὐτὴ ἔρχεται, πηγαίνωμεν νὰ τὴν εὐρωμεν καὶ ἴσως κατορθώσῃ καὶ ἔλθῃ καὶ μία φίλη τῆς ἀκόμη.

(Ὁ Περρᾶτος νομίζων, ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὸ Βαριετέ ἐτι, ζητεῖ τοὺς συντρόφους του δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ καὶ ἀπορεῖ καὶ εἶτα τρικλίζων πάντοτε, θέτει τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ λέγει.) Μὰ τί ἐγείναν οἱ σύντροφοί μου;

— Ἄς εἶναι, πηγαίνωμεν εἰς τῆς ἐξαδέλφης τοῦ Νίκου, μοδιατροῦλα εἶναι, μὰ πολὺ εὐμορφῆ, σὰν μπαρμπούνάκι καὶ τὴν εὐρίσκομεν μαζὺ με δύο φίλας τῆς εἰς τὴν αὐλὴν καὶ τὰ λέγανε... Αἱ φίλαι τῆς ἦσαν ἐτοιμαὶ ν' ἀναχωρήσουν εἰς τὰ σπῆτια των... καὶ ὅ, τι ἤρχιζαν ν' ἀποχαιρετῶνται. Ὁ Νίκος πλησιάζει τὴν ἐξαδέλφη του ἀμέσως καὶ τῆς ὀμιλεῖ ἰδιαιτέρως... Ἦστερα ἀκούομεν. «Ἐρχομαι, ἔρχομαι»... Ἦμεῖς ἄμα ἀκούσαμεν αὐτὴν τὴν χαροποιὰ λέξιν, ἐπληρώσαμεν ἀπὸ χαρὰ (ὁ Περρᾶτος πηδᾷ καὶ ἤδη ἐκ χαρᾶς)... δηλαδὴ ἡ καρδοῦλα μας πηδοῦσε μέσα τῆς... Καὶ λέγω τῶν φίλων μου. «Ἄν εἶρχοντο

Η ΠΡΩΤΗ ΜΑΪΟΥ

- Αἱ, τί θὰ καταλάβω τώρα, κερά Κοκονίτσα, με αὐτὸ τὸ λουλοῦδι, ποῦ μοῦ καρφόνεις στὸ στήθος;
— Οὐφ, καυμένη, οὐ δὲν καταλαβαίνεις ἀπὸ ἀνθη καὶ μυρωδιάς... Νά, θὰ μυρίζεις, θὰ με θυμῶσαι, καὶ ὅποια σὲ ἰδῇ με αὐτὸ, θὰ...
— Αἱ, τί θὰ;...
— Νά, θὰ τραβάη γιὰ τὴ Ρόδο!

καὶ αἱ ἄλλαι ;» Ἄλλὰ πρὶν συλλογισθῶμεν περισσότερον, βλέπομεν τὴν εξαδέλφη καὶ παίρνει ἰδιαιτέρως τὰς φίλας τῆς καὶ ταῖς ὀμιλεῖ. Αὐταὶ ἀφοῦ ἤκουσαν καλά, ἐστράφησαν καὶ μὲς παρετήρησαν μὲ κάτι ματιαῖς, πού δὲν περιγράφονται καὶ ὕστερα τῆς εἶπαν. «Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς.» Φαντασθεῖτε τὴν χαρὰν μας. Ὁ Νίκος μᾶς ἐσύστης τότε καὶ ἐγνωρίσθημεν ἀμέσως ὅλοι. Ἦταν ἡ Φανή, ἡ εξαδέλφη τοῦ Νίκου, ἡ Φοφῶ ἡ δική μου, μικροκαμωμένη, κομψή, εὐμορφῆ ἐπίσης κοπέλλα καὶ ἡ Κλεονίκη τοῦ Ἀγρολάου, ὑψηλὴ καὶ λυγρὴ ὡς καὶ αὐτὸς καὶ οὔτε εὐμορφῆ, οὔτε ἀσχημὴ νέα. Τὰ κορίτσια μᾶς ἀπήτησαν τρία πράγματα ὠρισμένως πρὶν τὰ πάρωμεν μαζί μας. Νὰ ταῖς φέρομεν ἀπὸ ἓνα δόμινο καλὸ καὶ μεταξωτὸν, καὶ νὰ μὴ βγάλουν τὰς προσωπίδας των εἰς τὸν χορὸν καὶ ἐνώπιον ἄλλων ξένων καὶ εἰς τὰς 12—1 νὰ τὰς φέρωμεν ὅπως εἰς τὰ σπήτια των. Ταῖς τὰ ὑποσχέθημεν.

(Οἱ ἀστυφύλακες μετὰ περιεργείας πλησιάζουν καὶ ἀκούουν, χαίροντες διὰ τὴν ἐκμυστήρουν, ὅτε ὁ εἰς λέγει πρὸς τὸν ἄλλον.

— Βλέπεις, ἀπὸ τοὺς μεθυσμένους τὰ μαθαίνωμεν ὅλα.)

(Ὁ δὲ Περρᾶτος ἀφοῦ ἀναζητεῖ τι εἰς τὰ θηλάκια του, ἐξακολουθεῖ, ἀποτεινόμενος εἰς τὸν φανόν).

— Νά, μοῦ πήραν καὶ τὰ σιγαρέτα μου, οἱ κατεργαρέοι, μοῦ πήρανε καὶ τὴ Φοφῶ μου. Ἄμ τι πταῖω ἐγώ, κύρ ἀστυφύλακα ; Ὅλα θὰ σοῦ τὰ πῶ, νά...

Κινήσαμεν λοιπὸν διὰ τὸ Βαριετέ. Τί κόσμος, τί φωναῖς, τί μουσικαῖς, τί κακό ἦτο; Εἰσερχόμεθα καὶ ἡμεῖς εἰς τὸν χορὸν, πιάνομε ἀπὸ τὴν μέση τῆς ντάμης μας καὶ χωνόμεθα ἐκεῖ μέσα. Ἡ Φοφῶ μου ὅλο μου ἔλεγε. «Τί ὠραία ! τί ὠραία !» καὶ ἐγὼ ἐπετοῦσα ἀπὸ τὴν χαρὰ μου. Ἡ Φανὴ ἤκουα καὶ ρωτοῦσε τὸν Νίκο; «Μοῦ τὸ ὀρίζεσαι» καὶ ἐσφιγγε τὴν προσωπίδα τῆς, νὰ μὴ φανερωθῇ. Ὁ δὲ Ἀγροίλαος ὅλο καὶ ἐχόρευεν.

Οἱ ἀστυφύλακες θέτουν τὴν χεῖρα ὀπισθεν τοῦ ὠτός ν' ἀκούσουν καλῶς καὶ φαίνονται πολὺ διασκεδάζοντες ἐκ τῆς διηγῆσώς του).

— (Ὁ Περρᾶτος μετ' ἀπορίας ἐξακολουθεῖ).

— Ναι, ὅλα θὰ τὰ εἰπῶ... Μὴ μὲ στενοχωρεῖτε. Ἡ Φοφῶ μου ὅσο τὴν ἐχόρευα, τόσο καὶ μὲ ἐσφιγγεν. Ἦτον σὰν ἄγγελος, ὁ διάβολος ! Τῆς ἐπήρα ἓνα ἄνθος καὶ τὸ εἶχε βάλλει εἰς τὸ κεφάλι. Κάποτε ἐτραγουδοῦσε σιγαλὰ εἰς τὸ αὐτί μου, μὲ τὸν ἦχον τῆς μουσικῆς. Μὲ εἶχε καταμαγεύσει. «Εἶσαι ὠραία καὶ γοργή, σὰν πεταλούδα» τῆς ἔλεγα. — Καὶ σὺ πολὺ εὐγενὴς καὶ καλὸς, μοὶ ἀπήντα καὶ ἐγὼ ἐτρελλαινόμεν... Ὑστερα ἐχορεύσαμε κατρίλαις σαράντα ζεύγη, ἦτο τοῦ Κουτρούλη ὁ γάμος, πανθαμιόνιον σω-

στό, ἐτρέχαμεν σὰν τὰ κατόικια... Τέλος ἄμα ἔπαυσε ἡ μουσική, ἡ Φοφῶ μου λέγει μετὰ συστολῆς «πεινῶ, διψῶ»...

— Καὶ ἐγὼ, τῆς ἀπαντῶ. Συνεννοούμεθα ὅλοι καὶ πηγαίνομεν εἰς τὸ ἰδιαιτέρον διαμέρισμα. Ἡ Φοφῶ μου διηγεῖται τὴν ἱστορίαν τῆς. Εἶναι κόρη στρατιωτικοῦ, ἀποθανόντος εἰς τὸν πόλεμον καὶ ζῆ διὰ τῆς ἐργασίας τῆς τὴν οἰκογένειάν τῆς. Παραγγέλλομεν ψητό, χοιρομέρι, μεζέδες, σαλάτας, κρασί. Τρώγομεν σὰν τοὺς λύκους. Πίνομεν πολὺ, ἐγὼ σὰν κρασοπατέρας. Τὰ καρτίσια παραγγέλλουν καὶ γλυκίσματα, ἐγὼ μύρα, τὰ ἀνακατόνομεν ὅλα. Τὸ γκαρσὸν μᾶς λέγει. «ἔχομεν καὶ σαμπάνια».

(Οἱ ἀστυφύλακες κατ' ἰδίαν, «Μωρὲ ζωὴ οἱ κόντηδες, τώρα νὰ ἰδοῦμεν καὶ τὴν πληρωμὴν»).

— Καλὰ, φέρε μας καὶ σαμπάνια, ἀπαντᾷ ὁ Νίκος. . . Μᾶς τὴν ἀνοίγουν μὲ ἓνα μεγάλο μπουῦμ, ὅπου ἐτρόμαξαν τὰ κορίτσια καὶ ἐγὼ κατὰ λάθος χάνω τὴν ἰσορροπίαν καὶ πίπτω ἐπάνω εἰς τὴν Φοφῶ, παρ' ὀλίγον νά...

Αὕτη θυμῶναι ἀμέσως καὶ ἐξαγριωμένη: «Ἄν κάμνετε ἀνοησίας, μᾶς λέγει, ἡμεῖς σὰς ἀφίνομεν καὶ φεύγομεν». Ἐγὼ θυμῶναι καὶ τῆς ἀπαντῶ. «Καὶ τί πταῖω ἐγώ; τὸ μπουῦμ τῆς σαμπάνιας μᾶς ἔχασε τὴν ἰσορροπίαν.

(Πρὸς τὸν φανόν, ὃν ἐκλαμβάνει πάντοτε ὡς ἀστυφύλακα)

— Ἀκούς; κύριε ἀστυφύλακα, τί πταῖω ἐγώ, ἂν ἔπεσα ἐπάνω τῆς; δι' αὐτὸ θὰ μὲ πάρης μέσα; (ἐξακολουθεῖ). Ἡ Φοφῶ θυμῶναι καὶ μοῦ γυρίζει τῆς πλάταις. Οἱ ἄλλαι σιωποῦν καὶ τὸ γκαρσὸν φέρει τὸν λογαριασμόν, 86 δραχμᾶς ! Κυττάζομεν ὁ ἓνας τὸν ἄλλον. Συνεννοούμεθα ἰδιαιτέρως: τὰ κορίτσια γελοῦν μετὰ τῶν διὰ τὴν στενοχωρίαν μας. Μοῦ ἐφάνη πῶς ἄκουσα τὴν Φοφῶ νὰ λέγῃ: — Βαριετέ, μοῦ ἔλεγε, αἱ ;

Ὁ Νίκος ἀνοίγει τὸ πορτομὸν του, ἀφίνει ἓνα εἰκοσιπεντὸδραχμον καὶ λέγει: — Δὲν ἔχω ἄλλα, βάλλετε τὰ ρέστα. Ὁ Ἀγροίλαος, πράττει τὸ ἴδιον, ἀφίνει δέκα δραχμᾶς καὶ μοῦ λέγει: «πλήρωσε καὶ τὰ εὐρίσκομεν».

— Ἐγὼ, κύρ ἀστυφύλακα, δὲν ξεύρω οὔτε τί ἔκαμα, οὔτε τί ἔπαθα, ἐνθυμούμαι: μόνον, ὅτι μ' ἐπήρα ὁ ὕπνος καὶ ὅτι μετὰ πολλὴν ὥραν μ' ἐβγαλαν ἐξω καὶ ἓνας Κύριος μοῦ εἶπε. «Αὔριον θὰ σοῦ φέρωμὲ τὸ ὠρολόγιον εἰς τὴν Τράπεζαν καὶ πληρώνεις... Τοὺς ἀθλίους !

(Μετὰ μικρὰν σκέψιν.) Ἄ, τώρα κατάλαβα, Κύριε ἀστυφύλακα, ἔλα μαζί μου νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ (προσπαθεῖ νὰ τὸν λάβῃ ἀπὸ τοῦ βραχίονος, ἀλλὰ μόλις ἐννοεῖ, ὅτι ἔχει τὸν φανόν τοῦ φωταερίου ἐνώπιόν του, ἐξίσταται καὶ εἶτα βλέπων τὴν πλάτην του, διαρρυννύεται εἰς γέλωτας καὶ ἐξακολουθεῖ).

— Ἄ, δὲν εἶναι λοιπὸν ἀστυφύλαξ;... τί βλάξ

πού εἶμαι ! (Στρέφεται τρικλίζων νὰ φύγῃ καὶ συναντᾶται μετὰ ὁμάδος προσωπίδοφόρων κατεργομένων.

(Νομίζων δέ, ὅτι ἀναγνωρίζει τὴν Φοφῶ μὲ τὸ δόμινον, τὴν πλησιάζει καὶ ἀνακράζει) Φοφῶ, Φοφῶ, σὺ εἶσαι;.. ἔλα μαζί μου. (Ἄλλ' οὔτοι γελῶντες καὶ ἀπαθῶντες αὐτόν). Καλέ, παιὰ Φοφῶ σου, τῶ λέγουν, πήγαίνα ἀπ' ἐκεῖ.

(Παρεμβαίνουν τέλος οἱ ἀστυφύλακες καὶ τὸν ἄγουν ἐκείθεν, ὅτε ὁ Περρᾶτος βλέπων αὐτὸν ἀγόμενον):

— Καλὰ, ἀδελφέ, πού κάμνετε, δὲν ξεύρω πού εὐρίσκεμαι... τὰ ἔχασα παντελῶς ! (Κατ' ἰδίαν). Μὰ τί διάβολον ἔπαθα, μεθυσμένος εἶμαι λοιπὸν; Αὐτὰ ἔχει ὁ χορὸς τοῦ Βαριετέ, ἔχασα τὰ κεράσια καὶ τὰ καλάθια ! ἀντίο μαστέλλο, ἀντίο Φοφῶ !

POUS

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΞΑ

Ὅτε Λουδοβίκος ὁ ΙΔ' ἐπορεύετο εἰς τὸ κυνήγιον, μετέφερον ὁμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων ἀναφυκτικῶν του καὶ 40 φιάλας οἴνου, ἃς σχεδὸν οὐδέποτε μετεχειρίζετο. Ἐν τούτοις ἡμέραν τινα ἐδίψησε καὶ ἐζήτησεν οἶνον.

— Μεγαλειότατε, δὲν ὑπάρχει, τῶ ἀπαντῶσιν.

— Πῶς, ἐρωτᾷ μετ' ἐκπλήξεως δὲν ἐφέρατε τὰς 40 φιάλας;

— Ναι, ἀλλὰ τὰς ἔπιον.

— Τότε, ἄλλοτε νὰ κομίζετε 41, διέταξεν, ὥστε νὰ μὲνῃ τοῦλάχιστον μία καὶ δι' ἐμέ.

XXXX

Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἀμπλοίου μεταβαίνοντος ἀπὸ τοῦ Καλαὶ εἰς τὴν Δίβρην, εἰς Ἀγγλος καὶ εἰς Γάλλος συνάπτουσι σχέσεις.

— Καὶ πηγαίνετε εἰς τὸ Λονδῖνον, ἐρωτᾷ ὁ Γάλλος τὸν Ἀγγλον, δι' ὑποθέσεις σας;

— Ἄ, ὄχι, ὁδηγῶ νέον τινα Ἀγγλον εἰς τὴν οἰκογένειάν του.

— Μπᾶ, τί χαρὰ καὶ τί ἡλικίαν ἔχει;

— Μὰ, ἕως εἰκοσιδύο ἐτῶν.

— Δὲν τὸν εἶδον ποσῶς μαζί σας.

— Διότι μένει κάτω.

— Τὸν καυμένον ! καὶ δὲν τῶ λέγετε νὰ ἔλθῃ ἐπάνω, νὰ καπνίσῃ ἓνα σιγάρον μαζί μας ;

— Ἀδύνατον Κύριε. Ἀπέθανεν !

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Μεταξὺ ἀπείρου καὶ πεπειραμένου.

— Διατὶ οἱ ἄνδρες καλοῦσι τὰς γυναῖκας ἄνθη; — Ἀπλοῦστατον, διότι μετὰ τὴν ὠρίμανσίν των μαραίνονται καὶ χάνουν ὀσμὴν, ὠραιότητα καὶ εὐμορφίαν.

— Καὶ ἐγὼ ἐνόμιζον τὸ ἐναντίον, ὅτι ἔχουν ὅλα αὐτὰ τὰ προτερήματα.

— Φεῦ ! ναι, ἀλλὰ διὰ μίαν καὶ μόνην ἐποχὴν.

Μεταξὺ τῶν ἰδίων :

Ὁ ἀπειρος. Τί λέγουσι Σελήνην τοῦ Μέλιντος ; Ὁ πεπειραμένος. Τὴν μίαν φάσιν τῆς γυναικός, τὴν καλὴν, ὅπως καὶ εἰς τὴν Σελήνην.

Ὁ ἀπειρος. Μὰ αὕτη ἔχει πολὰς φάσεις.

Ὁ πεπειραμένος. Καὶ ἡ γυνή, τῆς ὁποίας ἡ μία φάσις, ἡ πρώτη εἶναι καλὴ.

Ὁ ἀπειρος. Καὶ πῶς λέγονται αἱ ἄλλαι φάσεις τῆς ;

Ὁ πεπειραμένος. Κακαὶ καὶ μαδρα ! ..

Εἰς τὸ δηκαστήριον ἐρωτᾷ ὁ πρόεδρος:

— Διατὶ κτυπᾷς τὴν γυναῖκα σου ;

— Δὲν εἶναι σφάλμα μου, Κύριε πρόεδρε. Ἀπὸ ζηλοτυπίας καὶ ἀγάπην πολλὴν ἡ καρδία μου κτυπᾷ.

— Ἦότε συγχώρεσέ τον ἐπιλέγει, ἡ σύζυγός του.

Ἱστορικόν.

Εἰς τὸ ταχυδρομεῖον προσέρχεται εἰς ξένος καὶ ζητεῖ γραμματόσημον τῆς δραχμῆς, ὅπερ καὶ τῶ δίδεται ἀμέσως.

— Ὅχι ἀπ' αὐτὸ, καινούργιο θέλω, λέγει πρὸς τὸν ὑπάλληλον.

— Καινούργιο εἶναι αὐτὸ, ἀμεταχειριστόν, δὲν τὸ βλέπετε; ἀπαντᾷ ὁ ὑπάλληλος.

ΠΑΙΔΙΚΑ

Ὁ μικρὸς Μίμης εἶχε τὰς ἐξῆς μικρομανίας.

Ὁσάκις τῶ ἔλεγε, ὅτι ὁ θεὸς του ἀπήγγειλεν ἐπικήδειον, τῶ προσέφερε τὴν ὀδοντογλυφίδα του.

Ὁσάκις τῶ ἔλεγε, ὅτι πονεῖ τις τὸν πόδα, ἔσπευδε νὰ τὸν πατή.

Ὁσάκις ἐπταρνίζετο, τῶ ἐκόμιζε πέπεριν.

Ὁσάκις ἦναπτον λυγνίαν ἐνώπιόν του, τὴν ἔσβουε.

Ἄν δὲ τὸν ἤρῳτα τις, διατὶ πράτει οὕτως, ἀπήντα.

— Μοῦ ἀρέσουν οἱ Ἀγγλοι, οἱ ὁποῖοι ἀγαποῦν πάντοτε νὰ πράττουν τὰ ἀντίθετα.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΡΑΓΡΙΤΗΣ

Και άλλοτε ελάβομεν άφορμήν να δημοσιεύσωμεν τινά των ποιημάτων του έν τη ξένη διαβιούντος ήμετέρου φίλου και συνδρομητού κ Διαμαντή Μαργαρίτου, οστις μολονότι παιδιόθεν εγκαταλείψας την πατρίδα του και έν Βουκουρεστίω εγκατασταθείς, έν τούτοις καταγίνεται, φέσει ών φιλόκαλος και φιλόμουτος, καλλιεργών τας Μούσας Τυχάνει δέ πατριώτης άριστος και φιλόνομος, άστέρς φιλότιμος και φίλεργος, φίλος δέ σπάνιος και είλικρινής. Συνθέτει στίχους όλως πρακτικώς και αυτοδιδάκτως, μόνον υπό της Μούσης του έμπνεόμενος, είσι δέ ούτοι άπαύγασμα πολλής κρίσεως και βαθείας αίσθήσεως, άπόρροια δέ είλικρινούς πάθους και αγάπης προς την πατρίδα και τόν πλησίον. Δημοσιεύομεν και έτερον κάτω ήσχύτως άποσταλέν ήμίν μετά της εικόνας του.

Η ΞΕΝΗΤΕΙΑ

Μέσα 'ς του Μάη τες δροσιές
Τ' Απρίλη τὰ λουλούδια,
Θυμήθηκα της Ξενητείας
Νά ψάλλω τὰ τραγούδια.

Είνε πολλά τὰ βάσανα
Της Ξένης και συμφέρει
Κάθε άπόδημος Ρωμηός
Σ' τὸ νοῦ του νά τὰ φέρη.

Λύπη 'ς τὰ Ξένα εἶν' ή χαρά
Καί τὰ τραγούδια οτόνοι,
Η κάθε μέρα μελανή
Και σκοτεινοί οι χρόνοι.

Είνε ασθένειαι, λοιμοί
Βροτολοιγοί, θανάτοι,
Χωρίς μητέρ' ό άρρωστος
Κείτεται 'ς τὸ κρεβάτι.

Σ' τή θύρα ρίχτ' άνήουχη
ματιὰ και θολωμένη
Σάν κάτι θέλει γιά νά ιδη
Σάν κάτι νά προσμένη.

Τή μάννα του θέλει νά ιδη
Τάδελφια του προσμένει
Νά τους εἰπῆ πὼς έρημος
Σ' τήν Ξενητεία πεθαίνει.

"Ακλαυστος άκοινώνητος
Χωρίς παπᾶ και ψάλτη
Χωρίς νά χύση δι' αὐτόν
Δάκρυ κανένα μάτι.

Πλήν, φευ! ματαίως καρτερεῖ
Του κάκου περιμένει
Βογγώντας και προσμένοντας
Μονάχος του πεθαίνει.

Διαμαντής Μαργαρίτης
Τσιώμπας

Έκ της γήσου των Ιωαννίνων

Βουκουρεστίον τῆ 16 Απριλίου 1901

ΣΤΡΑΒΟΣ Ο ΕΡΩΤΑΣ

Τὸ γυμνωμένο τὸ μικρὸ τῆς τρελλο-Αφροδίτης
πού ώμορφιά και χάρι έπροίκισε ή όρη της,
έκει ήπου επήγγα να τὸ βρῆκα μιὰ ήμέρα
νά περπατῆ μονάχο γιά καθαρό αέρα!
Παιδί έγώ, μικρὸ αὐτὸ, επιάσαμε χεράκι,
αδέρφια εγνήκαμε σωστὰ αγαπημένα,
παιγνίδια πιάσαμ' επεῖτα στὸ δρόμο' σὲ λιγάκι
απὸ τ' άστέρια ήμαστε στὰ γέλοια λιγωμένα.
Πηγαίναμε και ξεχάσα πὼς είχα και δουλειὰ
γιατί όσω εβαδίζαμε εδίναμε φιλιὰ
και τὰ φτερά του ζήλευα, τ' δλόχρυσο δοξάρι
πού μούριχνε σάν έτροχα και τώπερνα με χάρι.
Με τέτοιο βασιλόπουλο νά κάνω συντροφιά
πρώτη φορά στη ζήση μου με τόση μοναξιά
κρυφὸ τῶχα καμάρι και έν όσω ήταν μέρα
δ' έρχότανε στὸ νοῦ μου πὼς θάρρη και ή έσπέρα.
Μὰ νύχτωσε... και μείναμε μονάχα μέσ' τὸ δρόμο.
"Αχ! τότε συλλογίστηκα πὼς γιά τὸ σπῆτι πάω
και μόνο ή ιδέα τὸ ξύλο πού θα φάω
επάγωνε τὸ αίμα και μου προξένει τρόμο.

Και τώρα, πού θα πάμε, γυρίζω και του λέω,
πού χάσαμε τή στρατά; Και άρχισα νά κλαίω.
Μή κλαίς και δέν έχάσαμε, τὰ ξέρω τὰ νερά.
Βαστάνε: τὸ δοξάρι μου και τὰ χρυσὰ φτερά.
Μαζῆ μου άφου ήρθες, άχ! μὰ τήν Αφροδίτη
τή φλογερή μου μάννα, λησμόνησε τὸ σπῆτι.
"Αγάπη σου χαρίζω, δλόχρυσο κρεβάτι
και τή καρδιά μου πούχω στὸ κόσμο γιά παλάτι.
"Εχω φυγή Παράδεισο, τὰ μάτια μου εἶν' άστέρια,
χαμόγελο δ' Ηλιος, τὰ χεἶλη μου τροφή,
φτερά εἶναι άγγέλου διπλά τὰ δυό μου χέρια
και τὰ γλυκά τραγούδια παντοτεινή γιορτή.

Επίστεψα τὸ άκακο, χωρίς σταλιά νά ξέρω
πὼς φίλο είχα 'να παιδί άπ' τὸ Θεὸ πιδ γέρο
πού γιά παλάτια μούδωκε χρυσὰ νά κατοικῶ
μουσεῖο τῆς καρδιάς του τ' αρχαιολογικό.

Σῦρος 1899 Μιλτων Βιτάλης

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΝΕΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ
ΥΠΟ

ΧΑΡΙΛΑΟΥ Σ. ΑΝΕΜΟΓΙΑΝΝΗ

ΠΡΩΗΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΟΥ Α' ΤΑΞΕΩΣ ΠΑΡΑ ΤΗ

ΔΙΕΘΝΕΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

(συνέχεια της προηγούμενου φύλλον)

Σημεία αλλοιώσεως

Έκαστος τόνος δύναται να διαιρεθῆ εις δύο ήμιτόνια, ή δε διαιρέσις αὐτη παρίσταται δια των σημείων των αλλοιώσεων, ώστε δια των σημείων τούτων τόνος τις αυξάνεται ή ελαττούται κατά ήμιτόνιον.

Τὰ σημεία των αλλοιώσεων εισι τὰ εξής, ή διέσις # ήτις αυξάνει τὸν τόνον κατά έν ήμιτόνιον, και δεύτερον ή ύφεισις ♭ ήτις ελαττώνει τὸν τόνον κατά ήμιτόνιον.

Έκτός των άνω αλλοιώσεων υπάρχουν και έτερα σημεία ήτοι ή διπλή διέσις ## ή .# ή (X) ήτις αυξάνει τὸ φθογγόσημον κατά δύο ήμιτόνια και τὸ σημείον της διπλής ύφεισεως 4 ή όπερ ελαττώνει τὸ φθογγόσημον κατά δύο ήμιτόνια.

Φθογγόσημόν τι προηγουμένως αλλοιωθέν δια τίνος διέσεως ή ύφεισεως επαναφέρεται εις τήν προηγουμένην αὐτου κατάστασην δια του εξής σημείου 4 όπερ ονομάζεται αναίρεσις,

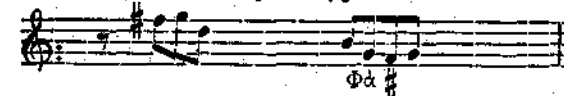
Χρῆσις των αλλοιώσεων. Ημιτόνιον διατονικόν. Ημιτόνιον χρωματικόν. κλίμαξ χρωματική.

Αί αλλοιώσεις τίθενται πάντοτε πριν των φθογγόσημων αυξάνουσι δε ή ελαττόνουσι τήν αξίαν αυτών, ως είπομεν κατά ήμιτόνιον.

Αί αλλοιώσεις δέν ισχύουσι μόνον επί των φθογγόσημων των όποιων προηγούνται αλλά και

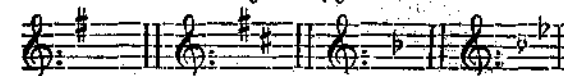
έφ' όλων των λοιπων φθογγόσημων της ίδιας φύσεως του αὐτου ρυθμικού ποδός.

Παράδειγμα.

Αί αλλοιώσεις δέν τίθενται μόνον πρό των φθογγόσημων, αλλά και άμέσως μετά τὰ κλειδιά ή γνώμονας, κατά τήν περίστασιν δε ταύτην ισχύουσι επ' όλων των ρυθμικών ποδών.

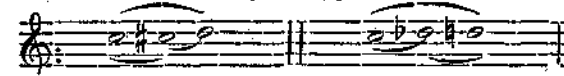
Παράδειγμα.

Αί αλλοιώσεις αί εύρισκόμεναι μετά τὸ κλειδίον ονομάζονται τακτικά, αί δε τιθέμεναι έμπροσθεν των φθογγόσημων τυχαία.

Φθογγόσημόν τι δύναται να διαιρεθῆ εις ήμιτόνια κατά δύο τρόπους ή δια των διέσεων ή δια των ύφεισεων.

Παράδειγμα.

Έν τῆ μουσική διακρίνομεν δύο ήδη ήμιτόνιων, τὰ διατονικά και τὰ χρωματικά ήμιτόνια.

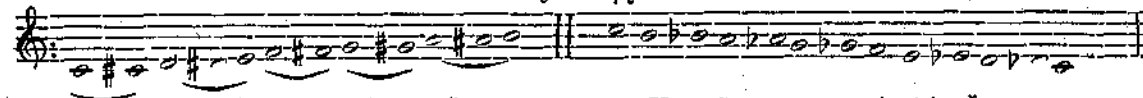
Διατονικά ήμιτόνια είναι εκείνα, άτινα σχηματίζονται μεταξύ δύο φθογγόσημων διαφόρου ονόματος, ως π.χ. Δό, ρε ♭, δό #, ρε, κτλ.

Χρωματικά δε ήμιτόνια είναι εκείνα, άτινα σχηματίζονται μεταξύ δύο φθογγόσημων του ίδιου ονόματος ως π.χ. Δό και δό #, ρε ♭ και ρε ή.

Τὰ ήμιτόνια μι-φε και σι-δο, επειδή σχηματίζονται εκ δύο διαφόρων φθογγόσημων εισι διατονικά.

Ονομάζομεν χρωματικήν κλίμακα τήν διαίρεσιν των τόνων αυτης εις ήμιτόνια.

Παράδειγμα.

Ανοιούσα χρωματική κλίμαξ Κατιούσα χρωματική κλίμαξ.

Ω; παρατηρούμεν, ή χρωματική κλίμαξ γράφεται και με διέσεις και με ύφεισις, κυρίως όμως δια μεν τήν ανοιούσαν μεταχειριζόμεθα τας διέσεις, δια δε τήν κατιούσαν τας ύφεισις.

Περί διαστημάτων.

Διάστημα έν τῆ μουσική λέγεται ή σχέσις ή αναλογία τόνου τινός προς άλλον, αναλόγως δε της θέσεως αὐτου ονομάζεται δι' έν, δια δυοίν, δια τρία, δια τέσσαρα, δια πέντε δι' έξ, δι' επτά και δια όκτώ ή όκτάβα.

Παράδειγματα.

διὰ δυοίν, διὰ τρία.

Τὰ άνω της όκτάβας διαστήματα ονομάζονται δι' έννέα, δια δέκα, δι' ένδεκα δια δώδεκα κτλ. Διακρίνομεν προς τούτοις άπλά και σύνθετα διαστήματα και άπλά μεν εισι τὰ μη υπερβαίνοντα τήν όκτάβαν, σύνθετα δε τὰ υπερβαίνοντα ταύτην.

(έπεται συνέχεια)

Ε. ΚΑΡΥΔΗΣ

Ὁ Ἕλλην ταχυδακτυλογράφος καὶ ὑπνωτιστής κ. Ε. Καρύδης, ἀφοῦ περιήλαθε Ρωσσίαν, Ρωμανίαν, Βουλγαρίαν, Τουρκίαν καὶ Αἴγυπτον, ἦλθε καὶ ἐνταῦθα, δίδων σεῖρὰν παραστάσεων τῶν περιέργων αὐτοῦ ἐκτελέσεων. Καὶ ὄντως ἡ πρωτεύουσα ἡμῶν, ἐφιλοξένησεν ἀπειρον μέχρι τοῦδε ἀριθμὸν ταχυδακτυλογράφων καὶ ὑπνωτιστῶν καὶ εἶδε τὸσαῦτα καὶ ποικίλα πνευματιστικά, νοομαντικά καὶ ταχυδακτυλογραφικά πειράματα, ἐν τούτοις ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι παρὰ τοῦ Ἕλληνος νῦν κ. Καρύδου κατὰ πρῶτον εἶδομεν πολὺ ὄρατα, τερπνὰ καὶ νεώτατα νοομαντικά καὶ διασκεδαστικά παίγνια.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Αἶνιγμα.

Σὲ μιά θυρίδα σου μὲ ἀκουρβάς
Ποῦ μιά ἀνοίγει καὶ μιά κλίνει
Καὶ ἀγάλια ἀγάλια μὲ ρουφᾶς
Ὡς ποῦ ἡ ζωὴ μου φθίνει.

Τὰ λείψανά μου διατὶ σκορπᾶς
Καὶ θυσίαν μὲ προσφέρεις
Ἄφοῦ ἐγὼ σκοτόνομαι καὶ πᾶς
Εἰς τοὺς δρόμους καὶ μὲ φέρεις;

Ἐγὼ τούναντιον σκάζω
Διὰ νὰ σὲ διασκεδάσω.

Metter Butler

2. Γραμματικὸν αἶνιγμα.

Διὰ τῶν κάτωθι 17 γραμμάτων νὰ σχηματισθῶσι δύο λέξεις, αἵτινες τιθεμέναι σταυροειδῶς νὰ παρέχῃσι τὸ ὀνοματεπώνυμον ἑνὸς μεγάλου αὐτοκράτορος.

Α, Α, Α, Β, Ε, Η, Λ, Ν, Ν, Ν, Ο, Ο, Π, Π, Ρ, Τ, Ω.

3. Γρίφος.

13 βιμν1θ — 6 — νσθ.

Σημ. Τῶ πρώτῳ λῆτῃ τριῶν ἐκ τῶν ἄνω ἀσκήσεων δοθῆσεται ἓν βιβλίον.

ΛΥΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ
19ου ΤΕΥΧΟΥΣ

54. Εἰς τὸ πρῶτον καπηλεῖον.

Ἐλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Ἄλ. Νάνος ἐκ Πόρου, ὁ κ. Δημ. Περαντᾶς ἐκ Κων/πόλεως, ἡ δὲς Ἐλένη Μινέρβα ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Περ. Ἀγαθόπουλος ἐκ Πατρῶν καὶ ὁ κ. Βασίλ. Ἀλεξόπουλος ἐκ Πειραιῶς.

55. Αἶνιγμα = Τὸ ὄν.

Ἐλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Ἄλ. Μιχαηλίδης ἐκ Λαρίσης ὁ κ. Βασ. Ἀλεξόπουλος ἐκ Πειραιῶς, ἡ δὲς Ἐλένη Μινέρβα ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ὁ κ. Νικόλ. Μανέτας ἐκ Ναυπλίου.

56. Ὁ ἔχων τὴν μεγαλύτερην κεφαλὴν.

Ἐλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Ἄλ. Μιχαηλίδης ἐκ Λαρίσης, ὁ κ. Ν. Μανέτας ἐκ Ναυπλίου, ὁ κ. Δημ. Καλιόπουλος ἐξ Ἀγυῖας, καὶ ὁ κ. Δημ. Περαντᾶς ἐκ Κων/πόλεως.

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ

Ζητῶν συγγνώμην ἀπὸ τοὺς φίλους μου τοὺς ἀπὸ καιροῦ ἀναμένοντας τὴν ἐκδοσὴν τοῦ συστήματός μου, εἶμαι βέβαιος, ὅτι θέλω τύχει ταύτης, καθόσον τοιαῦτα μεγάλα ἔργα ἀπαιτοῦσι μεγάλας δαπάνας· ἄλλως τὲ ἐκ τῆς βραδύτητος προέκυψε μὲγα καλόν, ἀφιέρωσας ὀλοκλήρον τριετίαν ἔκτοτε εἰς τροποποίησιν καὶ τελειοποίησιν τοῦ συστήματός μου, ὡς θὰ ἴδωσιν ἐκ τῆς ἐκδόσεως ταύτης ὅσοι ἐξέμαθον τὴν Γαλλικὴν ἐν Χαλκίδι, Γυθείῳ καὶ Πειραιεῖ, ἐκ τῶν χειρογράφων μου.

Καὶ ἦδη λογίζομαι εὐτυχής, ὅτι δύναμαι νὰ προσφέρω τοῦτοις καὶ τῷ Πανελληνίῳ τὸν ἀληθῆ ὀψιδασκόν τῆς Γαλλικῆς γλώσσης, ὅστις λύει τὸ μέχρι τοῦδε ἄλυτον ζήτημα, «πῶς δύναται τις νὰ ἐκμάθῃ τὴν Γαλλικὴν ἀνεὺ διδασκάλου».

Ὁ διδάσκαλος τῆς Γαλλικῆς σταλήσεται εἰς τοὺς συνδρομητὰς τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα. Τὸ ὅλον σῶμα ἀποτελεσθήσεται ἐξ 130—150 τυπογρ φύλλων· ὅστις δὲ θέλει νὰ λαμβάνῃ τὸ φυλλάδιόν του μετὰ τῆς κλειδῶς καθ' ἑβδομάδα τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς, ἀποταθήτω δι' ἐπιστολικοῦ δελταρίου πρὸς ἐμὲ αὐτὸν εἰς Πειραιᾶ. Ἡ συνδρομὴ ὠρίσθη εἰς δρ. 15 πληρωτέας εἰς τρεῖς δόσεις ἐκ δρ. 5 ἑκάστη, διὰ δὲ τὸ ἐξωτερικὸν εἰς φρ. χρυσᾶ.

Δὲν ἐπαίρομαι νὰ διδάξω τὴν Γαλλικὴν ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν ἢ δι' ὀλίγων μαθημάτων, ἀλλὰ δύναμαι νὰ ὑποσχεθῶ, ὅτι διὰ τοῦ συστήματός μου κατάρθωσα ἵνα οἱ καταβαλλόμενοι κόποι στέφωσιν ὑπὸ τῆς ἐπιτυχίας. Πρόκειται περὶ ἔργου ὁδοῦ, προὐδντος ἀετοῦς πείρας καὶ δετοῦς συνεχῆς ἐργασίας, ἔργου ἀποκλειστικῶς διὰ τοὺς ὁδοῦσας μελετῶντας.

Παρατήρησις. Ἐν ἡ περιπτώσει τὸ ἔργον μου δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς προσδοκίας των συνδρομητῶν, δύναται οὗτοι νὰ ἐπιστρέψωσι τὰ πρῶτα φυλλάδια, ἀνεὺ οὐδεμιᾶς ἐτέρας ὑποχρεώσεως.

ΙΩΣΗΦ ΔΑΓΚΑΔΗΣ

Καθηγητῆς τῆς Γαλλικῆς
τοῦ ἐν Πειραιεῖ Γυμνασίου

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ",

Π. Ι. Δάρισσαν. Δελτάριον ἐλήφθη, ὡς ἐγράψαμεν Στείλατε ἔργον σας.—Γ. Δ. Φιλιππατρά. Συνδρομαὶ ἐλήφθησαν. Εὐχαιστοῦμεν. Ἀποδείξεις στέλλεται ταχυδρομικῶς.—Δ. Μ. Βουκουρέστιον. Ἐλήφθησαν. Ἐχει καλῶς.—Κ. Δ. Κραϊόθαν. Ἀναμένομεν ἀπάντησιν ἐπιστολῆς μας. Ἐλπίζομεν ἐλάβατε.—Θ. Φ. Ζάχουνοβον. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Προσεχῶς γράφομεν.—Ι. Κ. Πορτ Σαϊδ Σᾶς ἀπητήσαμεν καὶ ἀναμένομεν νεωτέραν σας.—Π. Β. Βαρῶσινα. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Σᾶς ἀπεστίλαμεν τὰς δεούσας πληροφορίας καὶ ἀναμένομεν ἀπάντησιν.—Σ. Κ. Conspire. Ἀναμένομεν ἐκτελεστικὰ παραγγελίας μας συντόμως—Α. Β. Helouan. Ἐλήφθησαν ἄργα, ἐνεκα μὴ προσεγγίσεως ἀτμοπλοίου ἐγκαίρως ἐξ αἰτίας πανώλους. Ἄπαν προσεχῶς στέλεται.